

Τ.Ε.Ι ΠΑΤΡΑΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ: ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

**ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
ΠΑΤΕΝΤΑΛΑΚΗΣ ΜΑΝΩΛΗΣ**

**ΘΕΜΑ: « ΟΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΣ ΣΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ »**

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΣ: ΠΑΤΕΝΤΑΛΑΚΗΣ ΜΑΝΩΛΗΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΑΝΤΩΝΩΠΟΥΛΟΥ

ΑΡΙΘΜΟΣ
ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

1641a 5616

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Στόχος της εργασίας είναι να διευκρινιστεί ο ρόλος του πληροφοριακού συστήματος κατά την επιλογή επεξεργασία και διαβίβαση πληροφοριών.

Αποτελείται από τρία ανεξάρτητα σύνολα:

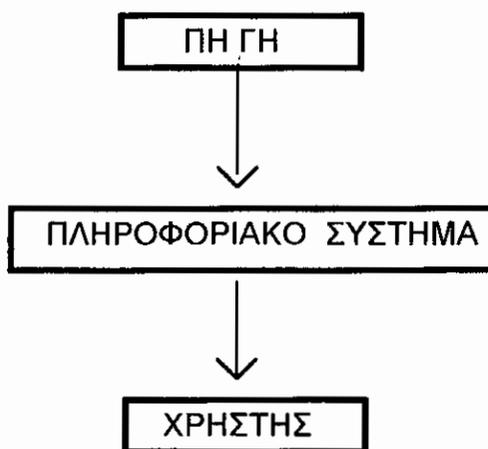
- α) Την γενική προσέγγιση της πληροφορικής διαδικασίας ενός λογικού μαθηματικού μοντέλου.
- β) Την εξελικτική προσέγγιση
- γ) Την κοινωνιολογική - ψυχολογική προσέγγιση με ιδιαίτερο βάρος στους χρήστες πληροφοριών, στις ανάγκες και τις απαιτήσεις τους.

Η ανάγκη και ο ρόλος των παραπάνω πληροφοριών στη διοίκηση και γενικά στην εξέλιξη και ανάπτυξη της επιστήμης και τεχνικής στη διαδικασία λήψης αποφάσεων και γενικά στη διοικητική διαδικασία στις προηγμένες χώρες είναι σήμερα γεγονός αναμφισβήτητο. Στην πρακτική εφαρμογή των πληροφοριακών συστημάτων σε σύγχρονες δομές, τεχνικές και βάσεις που άρχισε να εφαρμόζεται και στην Ελλάδα προκύπτει η ανάγκη παραγωγής και επεξεργασίας τεκμηριωμένων πληροφοριών. Στόχος της παραγωγής τέτοιων πληροφοριακών συστημάτων είναι διαδοχικά να εκτιμηθούν και να υλοποιηθούν προοδευτικές μορφές οργάνωσης και προοδευτικές μορφές επεξεργασίας πληροφοριών. Οι μελλοντικές εξελίξεις στην Ελλάδα η συμμετοχή στη οικοδόμηση, οργάνωση, διοίκηση και συγχρονισμό των πληροφοριακών δραστηριοτήτων είναι ανάγκη να συνδέονται με την γνώση και κατανόηση μιας διαδικασίας όχι μόνο από τους υποψηφίους των τομέων αλλά και από τα κέντρα αποφάσεων της πολιτείας.

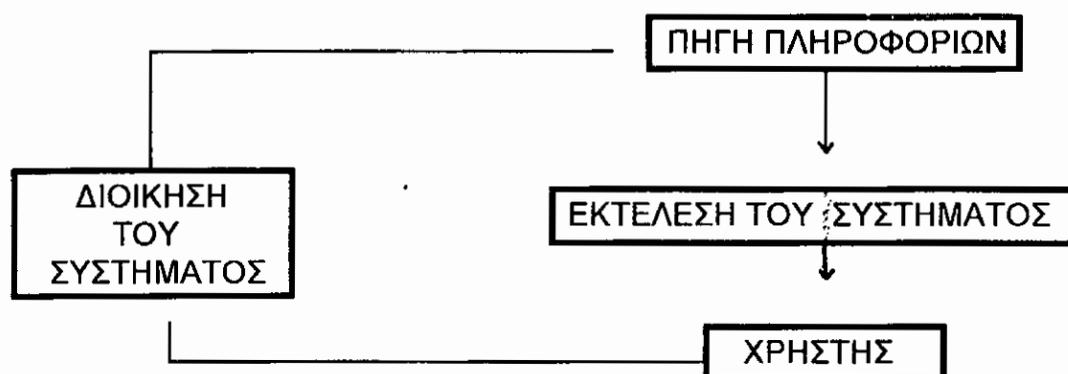
Η πληροφοριακή ροή πρέπει να συντονίζεται έτσι που ο κάθε φορέας και τελικά ο χρήστης να έχει έγκαιρες, σύγχρονες και ανάλογες πληροφορίες.

ΤΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Το πληροφοριακό σύστημα έχει σαν κύριο στόχο την επικοινωνιακή σκοπιμότητα.

Σε κάθε πληροφοριακό σύστημα είναι καταταγμένη ομάδα χρηστών. Με την γενίκευση των ιδιοτήτων του που προβάλλονται στην αντιμετώπιση απαιτήσεων είναι επηρεασμένος ο προγραμματισμός και η λειτουργία του συστήματος. Λόγω του ότι η ροή των πληροφοριών είναι πάντα μονοκατευθυνόμενη, δεν είναι αυτή η αντίληψη διαταραγμένη, από το γεγονός ότι ο μεμονωμένος χρήστης μπορεί να είναι μέλος περισσότερων ομάδων χρηστών συγχρόνως. Το πληροφοριακό σύστημα το θεωρούμε σαν σύστημα, γι' αυτό είναι δυνατόν να διαχωρίσουμε τη λειτουργική και διοικητική του άποψη.

Αν προσανατολισθούμε στην λειτουργική άποψη, θα διαπιστώσουμε ότι το πληροφοριακό σύστημα διαβιβάζει πληροφορίες για να χρησιμοποιηθούν καλύτερα από ότι στην πρωταρχική τους κατάσταση. Αυτή η διαβίβαση μπορεί να εννοηθεί διασταλτικά και αναφερόμενη στην μορφή της. Το πληροφοριακό περιεχόμενο όλων των εισερχόμενων ορών ανταποκρίνεται στο πληροφοριακό περιεχόμενο όλων των εξερχόμενων ροών. Συνεπώς η ύπαρξη αναλυτικού κύκλου, που εξασφαλίζει την επικοινωνία ανάμεσα στην πηγή και συλλογή του πληροφοριακού συστήματος και το συνθετικό κύκλο ο οποίος μεταβιβάζει την κληρονομιά στην χρήστη, είναι κοινή για όλα τα πληροφοριακά συστήματα. Δηλαδή μπορούμε το πληροφοριακό σύστημα να το προσδιορίσουμε σαν δίοδο μεταβίβασης της επικοινωνίας ανάμεσα στην πηγή και στον χρήστη.

Το πληροφοριακό σύστημα μπορεί να είναι, π.χ. τμήμα πληροφοριών, ομάδα τμημάτων πληροφοριών, βιβλιοθήκη, μεταφραστικό τμήμα, πληροφοριακή υπηρεσία κ.λ.π. Το πληροφοριακό σύστημα δεν υπάρχει αυτούσιο είναι μέρος των υπηρεσιών χαρακτηριστικών για την κοινωνία. Αυτές οι υπηρεσίες μπορούν να αξιολογηθούν μόνο έμμεσα και αυτό με την προσφορά τους για την αποτελεσματικότητα της διοίκησης και της υλοποίησης

των πρωτογενών ενεργειών, όπως είναι η παραγωγή, έρευνας, εξέλιξη και κατανάλωση.

ΟΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΦΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ **ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ, ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ** **ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ**

Η εκπλήρωση του βασικού στόχου του πληροφοριακού συστήματος σαν σύνολο, δηλαδή η δίοδος επικοινωνιακής ροής, ανάμεσα στην πηγή και στον χρήστη πληροφοριών, η οποία μπορεί να μετρηθεί με τον βαθμό ικανοποίησης των απαιτήσεων των χρηστών, είναι εξαρτημένη από τη σωστή λειτουργία τριών βασικών στοιχείων - φάσεων. Ο στόχος του πρώτου από αυτά είναι η άμεση ικανοποίηση των χρηστικών με την επεξεργασία τεκμηρίων που είναι τοποθετημένα στην συλλογή του συστήματος. Η δεύτερη φάση, είναι η φάση της διεργασίας της κατάλληλης ανάκτησης τεκμηρίων από την πηγή, η επεξεργασία για την προμήθεια αναλόγων πληροφοριακών συλλογών και η δημιουργία προϋποθέσεων της λειτουργίας των υλικών της βιβλιοθήκης, ή του τμήματος πληροφοριών. Η διοικητική φάση περιέχει, αφενός τον συγχρονισμό και διεύθυνση και των δύο άλλων κυκλωμάτων και βάση της στιγμιαίας κατάστασης των πηγών, των περιοριστικών επιρροών και των περιοριστικών όρων παίρνει μια σειρά από μέτρα για την συντήρηση της σταθερής λειτουργίας του συστήματος, αφετέρου με βάση την ανάλυση των αναδρομικών πληροφοριών και εκτιμήσεων των γενικών προϋποθέσεων. Στην σημερινή κατάσταση το σύστημα διοίκησης με μικρές εξαιρέσεις είναι θέμα εμπειρικό.

Ο διαχωρισμός σε ομάδες εργασίας τμηματικών λειτουργιών διακρίνεται:

A) ΑΝΑΚΤΗΣΗ - Όλες οι δραστηριότητες οι οποίες σχετίζονται ως την φυσική του είσοδο στο σύστημα και την διεξαγωγή ενεργειών συνδεδεμένων με την προηγούμενη δράση.

B) ΕΙΣΑΓΩΓΗ - ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ - Εργασίες που είναι αναγκαίες για την συστηματική τοποθέτηση τεκμηρίων στην συλλογή και τις τρέχουσες καταγραφές και καταχωρήσεις.

Γ) ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΣΥΛΛΟΓΗΣ - Συμπεριλαμβάνει την ίδια την ενσωμάτωση στο ανάλογο συγκρότημα ή και την τροποποίηση του (δέσιμο περιοδικών) καθώς επίσης και την αναζήτηση των ταξινομημένων τεκμηρίων.

Δ) ΕΞΕΡΧΟΜΕΝΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ - Όλες οι εργασίες που απαιτούνται για την ανεύρεση του τεκμηρίου, για να πετύχουμε το βαθμό της απαιτούμενης υπηρεσίας - ανάλογης καταχώρησης και καταγραφών για την ταυτότητα του χρήστη και την στιγμιαία κατάσταση τεκμηρίων (π.χ. η επεξεργασία περιλήψεων από ξεχωριστές αναγραφές αλλά και ο δανεισμός και οι συνδεδεμένες μ' αυτόν ενέργειες).

ΤΜΗΜΑΤΙΚΕΣ (ΕΠΙ ΜΕΡΟΥΣ) ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ

Κάθε τμηματική λειτουργία μπορεί να θεωρηθεί σαν στοιχείο του πληροφοριακού συστήματος ενδεχομένως σαν υποσύστημα. Μ' αυτήν την έννοια ισχύουν και οι επί μέρους προϋποθέσεις.

Για κάθε τμηματική επί μέρους λειτουργία μπορούμε συνεπώς:

- α) Να επεξεργαστούμε την κατάσταση εισοδικών ειδών τεκμηρίου.
- β) Να καθορίσουμε το μέσο όρο του αριθμού μονάδας τεκμηρίων ο οποίος για κάθε είδος τεκμηρίων εισέρχεται και τμηματική λειτουργία με επιλεγμένη χρονική διάσταση.
- γ) Να καθορίσουμε για κάθε είδος τεκμηρίου πλήρη πρόγραμμα επεξεργασίας, δηλαδή να προκαθορίσουμε τη διαδοχή πράξεων που

είναι αναγκαίες για την υλοποίηση των τμηματικών λειτουργιών να εκτελεστούν.

δ) Να επεξεργαστούμε την αρίθμηση εξερχόμενων ειδών τεκμηρίων από τη δεδομένη τμηματική λειτουργία.

ε) Να καθοριστεί ποιά από τα εισερχόμενα είδη τεκμηρίων συμμετάσχουν στην δημιουργία εξερχόμενων ειδών τεκμηρίων και η εφαρμογή ποσοτικής μέτρησης αυτής της σχέσης πάντα με την προϋπόθεση συνολικής εισροής.

ζ) Για κάθε μη μηδενική μεταβίβαση είδους εισροής στο είδος εκροής να καθοριστούν:

- Επεξεργαστικότητα - ποσότητα εργασίας
- Άμεσες δαπάνες στις διαθρώσεις
- Σε υλικά
- Στις μεταβιβάσεις
- Σε μισθούς
- Σε άλλα υπόλοιπα άμεσα έξοδα

Αυτά τα στοιχεία ευνοϊκά να καταγραφούν σε μορφή γραμμών και στηλών. Λαμβάνεται έτσι για κάθε τμηματική λειτουργία αυτές τις σειρές και στήλες. 1) Βοηθητικός προγραμματισμένος ορθογώνιος πίνακας σε διαστάσεις:

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ Α ΑΝΑΚΤΗΣΗ

ΔΙΕΡΓΑΣΙΑ →	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7
ΤΕΚΜΗΡΙΑ ΣΤΗΝ ΕΙΣΡΟΗ	Παρακο- λούθηση	Επιλογή	Απόκτηση	Ταξινό- μηση	Ανάλυση	Διαχω- ρισμός	Σύμανση
Y1=Βιβλία	1	1	1	1	1	0	1
Y2=Περιοδικά	1	1	1	1	1	1	1
Y3=Αναφορές	1	1	1	1	1	0	
Y4=Εταιρικά	1						
ΕΝΤΥΠΑ	1	0	0	0	0	0	1
Y5=Ευρεσ/χνία		1	1	0			
Y6=Δευτερευουσες					0	1	1
Δημοσιεύσεις	1	1	1	0	0	1	1

ΓΕΝΕΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ Α ΕΝΤΑΣΗ ΑΝΑΚΤΗΤΙΚΗΣ ΡΟΗΣ

ΕΚΡΟΕΣ→	I1	I2	I3	I4
ΤΕΚΜΗΡΙΑ ΣΤΗΝ ΕΙΣΡΟΗ	Ολοκληρ/νο ΚΕΙΜΕΝΟ	Αναλυτικό Μέρος	Μονάδες βιβλιογρ/κές	Περίληψη
Y1=Βιβλία	1	0	1	1
Y2=Περιοδικά	1	10	20	10
Y3=Αναφορές	1	0	1	1
Y4=Εταιρικά				
ΕΝΤΥΠΑ	1	0	0	0
Y5=Ευρεσ/χνία				
Y6=Δευτερευουσες				
Δημοσιεύσεις	0	0	86	0

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΕΣ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΟΥ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ (ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ)

Η ενσωμάτωση των Η/Υ στο πληροφοριακό σύστημα επιδρά εκτός των άλλων και στην ίδια την οργανωτική δομή της επεξεργασίας πληροφοριών.

Η προηγούμενη δομή του πληροφοριακού συστήματος δεν καλύπτει τον σκοπό της. Τελικά θα μπορούσε να αποτελεί και εμπόδιο στην περαιτέρω εξέλιξη. Από αυτήν την άποψη είναι αναγκαίο κατά την ανάλυση της επικοινωνιακής διαδικασίας να ασχοληθούμε με τα προβλήματα, της δόμησης του πληροφοριακού συστήματος και με την εξέλιξη της γενικής, της αρχιτεκτονικής. Μόνο μια καινούργια άποψη σ' αυτά τα προβλήματα και θέματα και οι εφαρμογές των συμπερασμάτων στην επικοινωνιακή διαδικασία και στην εξέλιξη του πληροφοριακού συστήματος μπορεί να μας οδηγήσει στην διατύπωση προϋποθέσεων για την δημιουργία πληροφοριακών συστημάτων υψηλότερου επιπέδου.

Η ενσωμάτωση της υπολογιστικής τεχνικής στο πληροφοριακό σύστημα παρουσιάζει δύο ειδών συνέπειες:

Η πρώτη συνέπεια στηρίζεται στην χρήση των πλεονεκτημάτων Η/Υ που σημαίνει την διευκόλυνση της γρήγορης επεξεργασίας μεγάλου μεγέθους δεδομένων, αποτελεσματικότερη ταξιθέτηση, ανεύρεση και κατανομή δεδομένων. Ο υπολογιστής εδώ παρουσιάζεται

σαν αποτελεσματικό τεχνολογικό εργαλείο ικανό να καλύψει ορισμένες δραστηριότητες που ως σήμερα αποκλειστικά ήταν κατά την εκτέλεσή τους περιορισμένες στον άνθρωπο.

Η δεύτερη συνέπεια στηρίζεται στο γεγονός του ότι ο Η/Υ παρουσίασε καινούργιες μορφές επεξεργασίας δεδομένων, με αποτέλεσμα αυτό να επηρεάσει σημαντικά τον σύγχρονο τρόπο εργασία και οργάνωσης του πληροφοριακού συστήματος. Ο υπολογιστής δεν παρουσιάζεται μόνο σαν τεχνολογικό εργαλείο αλλά και σαν λειτουργικό μηχάνημα που μας οδηγεί σ' ένα ορισμένο ρυθμό, τρόπο, μορφή, οργάνωση της εργασίας. Αυτές οι δευτερεύουσες ιδιότητες εξαρτιούνται στενά από την οργάνωση, την δομή και την γενική αρχιτεκτονική του πληροφοριακού συστήματος. Με βάση τη πρόγνωση η σημερινή πραγματικότητα δείχνει ότι η αυτοματοποίηση διαδοχικά αναβαθμίζει την επεξεργασία δεδομένων όπως κάθε βιομηχανικός κλάδος με τον καταμερισμό εργασίας, την ενσωμάτωση της τεχνολογίας σε ξεχωριστές φάσεις εργασίας τον πρωτογενή και δευτερογενή κλάδο κ.α. Όμοια τάση στην εξέλιξη προσμένουμε και στην επεξεργασία των δεδομένων. Ο μη αυτοματοποιημένος τρόπος επεξεργασίας ιστορικά ανέδειξε την ανάλογη οργανωτική μορφή. Σ' αυτή την μορφή κατά την επεξεργασία των δεδομένων στηρίχθηκε σε ξεχωριστά εκ των πραγμάτων κυκλώματα π.χ. βάσει των ξεχωριστών ειδών βιβλιοθηκονομικών και πληροφοριακών υπηρεσιών, τα τεχνικά μέσα χαμηλής στάθμης κατ' ανάγκη οδηγούσαν σε πολλαπλούς παραλληλισμούς στην εξασφάλιση και επεξεργασία δεδομένων. Αποτέλεσμα αυτού ήταν όλες οι τεχνολογικές φάσεις από τον εντοπισμό ως την κατανομή πληροφοριών, να επεκταθούν σε ανάλογες ανεξάρτητες, παράλληλα εκτελεσμένες βάση μεμονωμένων ειδών πληροφοριακών και βιβλιοθηκονομικών υπηρεσιών. Αυτή η μορφή οργάνωσης οδηγεί νομοτελειακά σε μια σειρά ανορθόδοξων

καταστάσεων. Στην πρώτη σειρά μπορούμε να αναφέρουμε το πρόβλημα του ορθού εντοπισμού και επεξεργασίας δεδομένων. Με την εξύψωση του αριθμού πληροφοριακών υπηρεσιών και πληροφοριακών συστημάτων εξυψώνεται και ο πολλαπλός εντοπισμός και επεξεργασία αυτών των δεδομένων.

Οι καινούργιες δυνατότητες, τις οποίες η τεχνική του Η/Υ προσάγει δεν είναι σε θέση μόνες τους να παραμερίσουν τις αναφερόμενες ανορθοδοξίες. Ακριβώς αντίθετα στο ότι ο Η/Υ διευκολύνει την επεξεργασία ουσιαστικά μεγαλύτερου μεγέθους δεδομένων παρουσιάζεται η ανορθοδοξία πιο εκφραστική **σε μεγαλύτερη επέκταση**. Κατά ένα μέρος τελικά αποτελούν εμπόδιο εξελίξεων της αυτοματοποίησης. Ο Η/Υ φέρνει συνέπειες και μεγενθύνει και τις αρνητικές οικονομικές επιπτώσεις των αναφερόμενων πραγματικοτήτων. Η εφαρμογή του Η/Υ επιδρά στην δραστηριότητα του πληροφοριακού συστήματος, **αφενός πρωταρχικά αφετέρου δευτερεύοντα**. Η πρωταρχική επίδραση έχει σχέση με την ουσιαστική πλευρά του πληροφοριακού συστήματος και εκδηλώνεται με την εξύψωση της απόδοσης του. Η δευτερεύουσα σκοπιμότητα επηρεάζει την οργανωτική δομή, την κατανομή εργασίας κ.λ.π.

Λόγω του ότι η τεχνική του υπολογιστή αντικαθιστά την εργασία του ανθρώπου με το αυτόματο μηχάνημα, συγκροτεί το πληροφοριακό σύστημα σ' επίπεδο.

Διαταράσσει την παλιά κατανομή εργασίας που βασίζεται στην επεξεργασία των δεδομένων με βάση ξεχωριστά ουσιαστικά κυκλώματα και δημιουργεί την ανάγκη διάθρωσης του πληροφοριακού συστήματος με βάση μεμονωμένων λειτουργικών κυκλωμάτων που αντιπροσωπεύονται από τις τεχνολογικές φάσεις:

- Εξακρίβωση και καταχώριση των δεδομένων
- Ανταπόκριση, έλεγχος και διόρθωση των δεδομένων

- Πρωτογενής επεξεργασία συντήρηση και ανανέωση των δεδομένων
- Δευτερεύουσα επεξεργασία των δεδομένων για τις ανάγκες των χρηστών
- Παρουσίαση των δεδομένων
- Κατανομή των δεδομένων

Η δευτερεύουσα επιρροή της τεχνικής του υπολογιστή στο πληροφοριακό σύστημα δεν παρουσιάζεται μόνο άμεσα. Επιδρά σ' αυτό και έμμεσα, μέσω του περίγυρου, κυρίως μέσω του χρήστη και πηγές δεδομένων.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Για την καλύτερη κατανόηση του πληροφοριακού συστήματος δίπλα στις έννοιες σύστημα - μοντέλο - πρέπει να τοποθετήσουμε τον όρο επικοινωνία. Την επικοινωνία γενικά μπορούμε να τη χαρακτηρίσουμε σαν σύναψη διαφόρων διόδων, συνδέσεων και σχέσεων, οι οποίες στοχαστικά και λειτουργικά εξασφαλίζουν την ροή των ανάλογων στοιχείων που είναι αναπόσπαστο μέρος της επικοινωνιακής διαδικασίας. Σκοπός είναι η κατάσταση των στοιχείων της επικοινωνίας να διευκολύνει και να κατευθύνει τις τάσεις κίνησης και προσέγγισης του αντικειμένου προς την έννοια της αμοιβαίας επενέργειας, επίδρασης. Την επικοινωνιακή διαδικασία της εννοούμε στο περιβάλλον όπου υλοποιείται το πληροφοριακό σύστημα. Είναι όργανο αξιολόγησης καταστάσεων της πληροφοριακής διαδικασίας και των μεμονωμένων συστατικών της. Οι πληροφοριακές διαδικασίες στην κοινωνία είναι συνθετικά φαινόμενα και περιέχουν υποσυστήματα της δημιουργίας υποσυστήματα αντίληψης πληροφοριών κ.α. Έαν

περιορίσουμε τον προβληματισμό μόνο για την παρακολούθηση των σχέσεων ανάμεσα σ' αυτά τα υποσυστήματα, μπορούμε να πούμε ότι η διαδικασία της επικοινωνίας παρουσιάζεται μόνο σαν τεχνική προϋπόθεση πληροφοριακών διαδικασιών. Μεθοδολογικά μπορούμε τη διαδικασία επικοινωνίας πληροφοριών να την παράσθουμε στην σχέση οποιομορφίας στις εν μέρει καταστάσεις των μεμονωμένων επικοινωνιακών διαύλων.

Η πληροφοριακή διαδικασία και η διαδικασία επικοινωνίας δεν έχει σχέση μόνο με την κλάδο της πληροφορικής, αλλά κυρίως με την κυβερνητική, τη θεωρία πληροφοριών και την θεωρία επικοινωνίας. Κάθε ένας από τους αναφερόμενους κλάδους μελετά τον δεδομένο προβληματισμό από τη δικιά του σκοπιά με ειδικές μεθόδους του. Παρά τη διαφορά τους έχουν κοινά σημεία.

Η ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Ουσιαστικό χαρακτηριστικό της κοινωνικής ζωής είναι ότι οι άνθρωποι βρίσκονται σε επαφή σε αμοιβαία συνεργασία και κοινωνική αλληλεπίδραση. Η συνεργασία τους θα είναι αποτελεσματική μόνο όταν υπάρχει κάποιο μέσο με το οποίο θα τραβήξουν την προσοχή θα εξωτερικεύσουν τι εννοούν την στάση και την γνώμη που έχουν. Η διαδικασία που συγκροτεί την σύνδεση ανάμεσα στους ανθρώπους ονομάζεται **επικοινωνία**. Τα μέσα ονομάζονται **επικοινωνιακά μέσα**. Όταν το πληροφοριακό σύστημα υλοποιείται στα πλαίσια μεγάλων κοινωνικών ομάδων και με συμπεριφορά των ανθρώπων προς κάποια κατεύθυνση, μιλάμε για μέσα μαζικής πληροφορικής και προπαγάνδας. Κατά την μελέτη π.χ του ψυχικού κόσμου του ατόμου η κοινωνική αλληλεπίδραση είναι αξιοπρόσεχτη για δύο λόγους. Η επικοινωνία σαν τεκμήριο και φορέας κοινωνικής διαδικασίας προς τα

άτομα παρουσιάζεται πάντα εκεί που ο ενδιαφερόμενος έρχεται σε επαφή με άλλους ανθρώπους. Είτε πρόκειται για μικρές είτε για μεγάλες κοινωνικές ομάδες τυχαίες, αυθόρμητες ή σταθερά οργανωμένες, παντού το άτομο γίνεται μέλος τους γιατί κάτι αναγγέλλουν για κάτι τον πληροφορούν και αυτός αποδέχεται αυτές τις πληροφορίες. Αυτό το γεγονός παίζει μεγάλο ρόλο στην εκπαιδευτική επίδραση της επικοινωνίας. Μόνο με βάση την επικοινωνία μπορούν να στηριχθούν οι κοινωνικές ομάδες σε σχετική ενότητα σκέψης, συμβίωσης και συμπεριφοράς αποτέλεσμα των οποίων είναι και η κοινή γνώμη της δεδομένης ομάδας ή κοινωνίας. Για την ύπαρξη της κοινής γνώμης είναι φυσικό για τα μέλη της να παρουσιάζεται υποχρεωτικά κοινή άποψη. Η κοινή γνώμη είναι διαρκής, ζωντανή κοινωνική διαδικασία.

Αξιοπρόσεχτα είναι και τα μαζικά μέσα επικοινωνίας στις σημερινές ανεπτυγμένες κοινωνίες με συνέπεια να μην μπορούμε να αποφύγουμε την επίδραση τους. Τα σύγχρονα μέσα επικοινωνίας με τις τεχνικές τους τελειότητες είναι τελικά κάτι το τυπικό για την ζωή του ανθρώπου στη σύγχρονη εποχή.

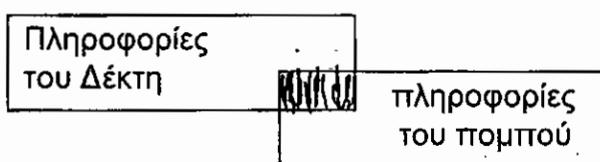
Το πιο τρέχον βασικό και συγχρόνως σημαντικά ανθρώπινο επικοινωνιακό μέσο είναι ο λόγος. Οι μορφές του λόγου είναι η αναφορά και ο διάλογος ανάμεσα στα μέλη μικρών και πρωτογενών ομάδων. Οι πιο σύνθετες μορφές λόγου είναι η παρουσίαση αναφορών για τις καταστάσεις, πρόσωπα, πράγματα, συκοφαντίες, μύθοι κ.λ.π. Ο λόγος είναι το σημαντικό μαζικό μέσο για τους ανθρώπους και για την καλλιέργεια του σαν τρέχον και αποτελεσματικό μέσο καλλιτεχνικής επικοινωνία. Τα μαζικά μέσα επικοινωνίας είναι ειδική πληροφόρηση και αντίληψη ορισμένων περιεχομένων με την βοήθεια ορισμένων μέσων (π.χ. γλώσσας, εικόνας κ.α). Είναι ειδική περίπτωση πληροφόρησης όπου ο δέκτης είναι η ανοργάνωτη ομάδα

ανθρώπων (αναγνώστες τύπου, ραδιοφώνου κ.α). Μέσο είναι τα τεχνικά μηχανήματα. Ουσιαστικό γνώρισμα των μαζικών μέσων επικοινωνίας είναι οι κοινές αναφορές δηλαδή η πληροφόρηση που απευθύνεται σε μεγάλο αριθμό ατόμων. Δέκτης είναι ο καθένας που αντιλαμβάνεται και κατανοεί αυτές τις αναφορές με αναπαραγωγικό τρόπο. Πομπός δηλαδή αυτός που εκπέμπει είναι ο καθένας που παράγει αυτήν την αναφορά. Το περιεχόμενο της εκπομπής μπορεί να είναι λεκτικά αναφορά, δήλωση, αγγελία ή και καλλιτεχνικό γεγονός.

Η διαδικασία της επικοινωνίας έχει τέσσερις φάσεις:

1. Άτομο από το οποίο η αγγελία προέρχεται (πομπός)
2. Άτομο το οποίο την αναφορά αποκωδικοποιεί (δέκτης)
3. Άγγελμα - αναφορά (περιεχόμενο πληροφοριών)
4. Αποτέλεσμα εκπομπών (αναδρομικότητα ή F.E.E.D BACK)

Το άγγελμα είναι το γνωστικό συναισθηματικό και υποκειμενικό περιεχόμενο, που εκπέμπει ο πομπός με κάποιο επικοινωνιακό μέσο στον δέκτη το οποίο παρουσιάζεται αποτέλεσμα ή αντίδραση. Το κανάλι επικοινωνίας είναι δημιούργημα του βιολογικού περιβάλλοντος του οργανισμού των επικοινωνούντων πόλεων και του φυσικού περιβάλλοντος. Και στα δύο περιβάλλοντα μπορούν να δημιουργηθούν διαταραχές καθώς και εξασθένηση. Η εκπομπή και η σύλληψη πληροφοριών, λόγω των διαφορών στις γνώμες και ερμηνείες της σημασίας τους και στους δύο επικοινωνούντες πόλους δεν καλύπτονται τέλεια. Την σχέση των δύο αναφερομένων επικοινωνιακών περιεχομένων μπορούμε να την εκφράσουμε ακόλουθα:

Σημαντικό πρόβλημα είναι ως ποιο βαθμό είναι το αποτέλεσμα της επικοινωνίας επηρεασμένο από το χαρακτήρα και το περιεχόμενο της εκπομπής κυρίως από τις λογικές συναισθηματικές φάσεις του (αγγελία-μήνυμα κατευθυνόμενη στο μυαλό και στο συναίσθημα). Οι έρευνες αποκαλύπτουν ότι η συναισθηματική στάθμη είναι αποτελεσματικότερη. Οι πιο σοβαρές διαταραχές στην επικοινωνία αποδίδονται στο ότι διάφοροι άνθρωποι συνδέουν τις ίδιες έννοιες με διαφορετική σημασία. Αυτό εξηγείται από την υποκειμενική ποιότητα της προσωπικότητας τους ατόμου, όπως και τη διαφορά κουλτούρας εθνικότητας κ.α.

Ειδικές μορφές επικοινωνίας

Η επικοινωνία ανάμεσα στους ανθρώπους δεν περιορίζεται μόνο σε λεκτικές αναφορές με τους δεδομένους κανόνες γραμματικής και σύνταξης. Το περιεχόμενο της επικοινωνίας αποτελείται από άλλους συντελεστές που για διάφορους λόγους αλλάζουν την λεκτική σημασία του αγγέλματος π.χ. η αστεία παρατήρηση δεν σημαίνει επίπληξη.

Η λεκτική και μη λεκτική μορφή επικοινωνίας αποτελείται στην κοινωνική της σημασία από μεταεπικοινωνιακούς παράγοντες (π.χ. συναισθηματική τόνωση, έκφραση προσώπου) δηλαδή από την ειδική σημασία που δίνουν στο επικοινωνιακό περιεχόμενο από πλευράς συνάφειας και ερμηνείας:

Το περιεχόμενο κάθε κοινωνικής επικοινωνίας διακρίνεται σε:

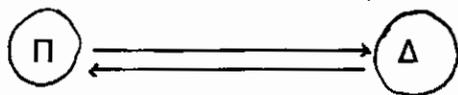
1. Λεκτικό ή μη λεκτικό περιεχόμενο
2. Ερμηνεία καταστάσεων
3. συναισθηματική τόνωση
4. Μιμικής ή παντομιμικής έκφρασης

Η μη λεκτική επικοινωνία αποτελείται κυρίως από διάφορους τρόπους συμπεριφοράς. Ο τρόπος με τον οποίο ο άνθρωπος κάτι αναφέρει είναι το ίδιο σπουδαίος με το περιεχόμενο της αναφοράς.

Μοντέλο επικοινωνίας για την συλλογή, επεξεργασία και διαβίβαση της πληροφορίας (πληροφοριακό σύστημα)

Προϋπόθεση είναι η δημιουργία μοντέλου επικοινωνίας με βασική ενότητα (block) το πληροφοριακό σύστημα, το οποίο στα πλαίσια αυτής της διαδικασίας θα έχει μεταβατική σημασία. Με κάποιο τρόπο θα επηρεάζει, κατευθύνει, διευθετεί και διευθύνει τη διέλευση πληροφοριών. Είναι γνωστό από την κοινωνιολογία, την ψυχολογία και την κυβερνητική ότι η επικοινωνία μπορεί να εννοηθεί από τη δικιά του σκοπιά σαν σύνδεση ανάμεσα σε δύο συστατικά.

Ανάμεσα στην πηγή και στον δέκτη τα οποία εναλλάσσουν στο ρόλο τους. Η επικοινωνία έτσι παίρνει μορφή σχέσης, συσχέτισης ανάμεσα σε δυο συστατικά. Το περιεχόμενο αυτών εξαρτάται από : το είδος των συνθηκών κάτω από τις οποίες αυτή η σχέση δημιουργήθηκε και υπάρχει. Αυτή τη συσχέτιση κατάταξης διαβίβασαν (από τον Π στον Δ) στα πλαίσια της πληροφοριακής ανταλλαγής την εξασφαλίζει η πληροφορία. Παραστατικά τη δίδυμη σχέση μπορούμε να την απλοποιήσουμε:

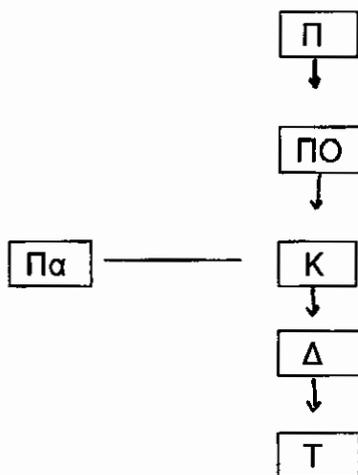

Π=Πηγή

Δ=Δέκτης

→ Διέλευση πληροφοριών

Αν επεκτείνουμε αυτή την σχέση

όπου

Π =Πηγή

Πο=Πομπός-(συντάκτης κώδικα)

Πα=Παράσιτα, διαταραχές

Κ =Δίαυλος (κανάλι)

Δ =Δέκτης (αποκωδικοποιητής)

Τ =Ταυτότητα (διεύθυνση)

ΔΕΥΤΕΡΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΣΤΟ ΔΙΚΤΥΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ-ΤΕΧΝΙΚΩΝ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ (ΕΤ.ΟΙ.Π)

Η ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

Η οργανωτική παράσταση, όπως σχεδόν όλες οι παραστάσεις τυποποιημένης απομίμησης, είναι συμβατικότητα δύο αντιπαράθετικών τάσεων:

1. Η λεπτομερειακή παράσταση, η οποία διευκολύνει να παρθούν υπόψη μας οι λεπτομέρειες και η εξύψωση της ακρίβειας της παράστασης και ποσοτικά.
2. Η γενίκευση και απλοποίηση, η οποία διευκολύνει την αντιληπτική έκφραση των βασικών χαρακτηριστικών και που είναι και ο σκοπός της παράστασης.

Σαν συμβιβασμός των δύο τάσεων θεωρείται η διακριτική στάθμη, με την οποία διεξάγεται και η ίδια η παράσταση τους. Η οργανωτική παράσταση εννοείται σαν βοηθητικό εργαλείο για την προσπέλαση των βασικών κρίσεων για την οργανωτική διεύθυνση του πληροφοριακού συστήματος και συγχρόνως και την γραμμική του έκφραση και καταχώριση. Η καταχώριση της οργανωτικής οριοθέτησης εκτελείται με τις παρακάτω βασικές έννοιες:

- α) Τα αντικείμενα είναι οργανωμένοι τομείς, ειδικευμένοι για ορισμένες διεργασίες και εννοούνται σαν στοιχεία συστήματος πιο υψηλής τάξης και συχνά σαν συστήματα που αποτελούνται από συστατικά,

β) οι συνδέσεις και οι ροές δημιουργούν τις συνδέσεις ανάμεσα στα μεμονομένα στοιχεία. Από οργανωτική άποψη εμφανίζεται πιο σημαντική η ύπαρξη επικοινωνιακών συνδέσεων ανάμεσα στα αντικείμενα από ό,τι ο διακανονισμός της υλικής ουσίας ροής. Γι' αυτό θα θεωρούμε αυτόν τον όρο σαν επικοινωνιακή δίοδο (κανάλι) εξειδικευμένο για τη μετάδοση πληροφοριών ορισμένου τύπου,

γ) το επίπεδο εκφράζει ποιά αντικείμενα θα θεωρούνται σαν βασικά, από τα οποία αποτελείται και το σύστημα πιο υψηλής στάθμης, και σε περίπτωση που τα ίδια τα βασικά αντικείμενα τα θεωρούμε σαν σύστημα στην παράσταση χαμηλής στάθμης.

Η έννοια του μοντέλου είναι συστηματική, δηλαδή στο κάθε επίπεδο είναι διατυπωμένη η σύνδεση του συστήματος από τα στοιχεία του (αντικείμενο του) και είναι διατυπωμένες οι ροές και οι συνδέσεις ανάμεσα στα στοιχεία.

Κατά την προέλευση σε πιο υψηλή στάθμη είναι θεωρημένο το προηγούμενο σύστημα σαν μοναδικό στοιχείο, αλλά προϋποθέτει ότι παραμένουν διατηρημένες όλες οι προηγούμενες αναφερόμενες λειτουργίες.

Η ταξινόμηση σε κατηγορία ροών και συνδέσεων επιλέχθηκε έτσι, ώστε να είναι δυνατόν να παραμείνει η διαμόρφωση σε όλα τα επίπεδα και αν το λειτουργικό της περιεχόμενο είναι επηρεασμένο από εν μέρη επίπεδα. Ανάμεσα στις κατηγορίες ισχύει η εν μέρη ιεραρχία, η οποία έχει πρακτικές συνέπειες για τη συνοπτικότητα της καταχώρισης.

Η εκλεγμένη διακριτική στάθμη (που θα αναφέρουμε στις οργανωτικές παραστάσεις) έχει το πλεονέκτημα να διευκολύνει ορισμένη ταύτιση περιγραφής σε διάφορα επίπεδα.

Εάν είναι συνεπώς δεδομένα, ποια αντικείμενα στο σύστημα της οργανωτικής οριοθέτησης εισέρχονται, συνεπάγεται από αυτό το

γεγονός και η δομή ροών και συνδέσεων (από την άποψη συστηματικής δομής εισερχομένων και εξερχομένων στοιχείων με τα οποία πρέπει να συνδεθούν). Τον τρόπο πορείας των συνδέσεων μπορούμε στην παράσταση να τον διατυπώσουμε με αναγκαίο αριθμό παραλλαγών σε διαφορετικά ιεραρχικά επίπεδα.

Ο σχεδιασμός και προγραμματισμός της οργάνωσης των ΕΤΟΙΠ

Συνοπτικά μπορούμε να πούμε ότι το αποτέλεσμα της συστηματικής ανάλυσης είναι η παράσταση του συστήματος.

Με βάση του αποτελέσματος της συστηματικής σύνδεσης καταλήγουμε στο σχεδιασμό οργανογράμματος του συστήματος.

Το πληροφοριακό σύστημα ΕΤΟΙΠ είναι υποσύστημα για τις υπηρεσίες της επιστημονικό-τεχνικής εξέλιξης στους τομείς της οικονομίας, έρευνας, εξέλιξης, διοίκησης δημόσιας και των επιχειρήσεων.

Συνεπώς ο βασικός στόχος του σχεδιασμού, καινοτομίας και οικοδόμηση του ΠΣ είναι η ποιοτική πρόσβαση των πληροφοριακών υπηρεσιών στους αναφερόμενους τομείς.

Η τελειοποίηση είναι αναγκαία να εκφραστεί κυρίως:

- Στην εξύψωση της ποιότητας των υπηρεσιών, δηλαδή εξυψωμένη καταλληλότητα, έγκαιρη, έγκυρη και σύγχρονη αξιοποίηση.

- Στην αποτελεσματικότητα της οργάνωσης και διοίκησης του ΠΣ ΕΤΟΙΠ

- Τη μείωση των εργασιών ρουτίνας και αναβάθμιση των ποιοτικών δραστηριοτήτων, οι χρονικές διαστάσεις της οικοδόμησης ΠΣ ΕΤΟΙΠ είναι οι φάσεις:

α) Προσχεδιασμού

- β) Σχεδιασμού
- γ) Εφαρμογής
- δ) Υλοποίησης

Για την ορθολογική οργάνωση της συγκεκριμένης συνθήκης και στο συγκεκριμένο τμήμα πληροφοριών είναι αναγκαίο να προηγηθούν στο στάδιο, πριν από τον σχεδιασμό δύο φάσεις.

1. Διευκρίνιση της σύγχρονης κατάστασης πληροφοριακού συστήματος του τομέα.
2. Επεξεργασία σχεδίου πληροφοριακού συστήματος των επιστημονικό - οικονομικών και τεχνικών πληροφοριών.

Στη φάση της διευκρίνισης διεξάγονται:

- Καθολική έρευνα της σύγχρονης κατάστασης ΠΣ ΕΤΟΙΠ στον κλάδο.
- Ανάλυση αποτελεσμάτων της έρευνας.
- Διαχωρισμός πληροφοριακού συστήματος σε συστατικά και περιοχές προβλημάτων.
- Επιλογή στοιχειοθέτησης και δραστηριοτήτων που είναι δυνατόν να αυτοματοποιηθούν.
- Επεξεργασία στοιχείων για τη διατύπωση των βασικών στόχων του ΠΣ ΕΤΟΙΠ.

Τα στοιχεία που αποκτούμε στο στάδιο της αποσαφήνισης θα χρησιμοποιηθούν στην τελική αναφορά από την ανάλυση, βάση της οποίας παίρνεται και η απόφαση για την επεξεργασία και οργάνωση του σχεδιασμού του ΠΣ, ΕΤΟΙΠ.

Διευκρίνιση (αναγνώριση) της σύγχρονης κατάστασης

Αυτή η φάση αποτελείται από δύο δραστηριότητες:

Εγγραφή της δεδομένης κατάστασης. Στα πλαίσια της δραστηριότητας, (κατά τον καθορισμό και περιγραφή της σύγχρονης

κατάστασης του πληροφοριακού συστήματος ΕΤΟΙΠ στον τομέα) είναι αναγκαίο στην πρώτη σειρά να προκαθοριστούν οι βασικοί σκοποί και καθήκοντα, τα οποία το δεδομένο ΠΣ θα έπρεπε να καλύψει, όπως και να διατυπωθούν οι βασικές κατευθύνσεις ανάπτυξης του τομέα.

Ο προκαθορισμός των βασικών ποσοτικών και ποιοτικών παραμέτρων του ΠΣ και ο χαρακτηρισμός της χρηστικής κοινότητας στον τομέα, απαιτεί ανεξάρτητη έρευνα.

Στη συνέχεια απαιτείται να συμπεριληφθεί η οργανωτική δομή (οργανωτικές μονάδες, πληροφοριακά τμήματα, σχέσεις) του ΠΣ ΕΤΟΙΠ με μορφή οργανωτικό σχεδίου και να διεξαχθεί ο καθορισμός των πληροφοριακών τμημάτων και σχέσεων στο σύστημα ΕΤΟΙΠ.

Στη διάρκεια της διεξαγωγής κατά την οποία αναλύουμε τη δομή και σκοπό του συστήματος ΕΤΟΙΠ, είναι ανάγκη να προσδιορίσουμε και τη λειτουργία και τους στόχους του ΠΣ ΕΤΟΙΠ, να κατασκευάσουμε την συνθετική περιγραφή, τα συστατικά και τους θεματικούς κύκλους του συστήματος του ΕΤΟΙΠ ΠΣ και τις αμοιβαίες σχέσεις τους.

Η περιγραφή συμπεριλαμβάνει αυτούς τους θεματικούς τομείς:

- Την πληροφορική οικονομική κάλυψη, έρευνας, εξέλιξης και διοίκησης της δομής του τομέα τους,
- τους πληροφοριακούς τομείς και την ταξινόμησή τους,
- ανάκτηση εισερχόμενων πληροφοριακών υλικών,
- διαδικασία (ή τεχνολογία) επεξεργασίας πληροφοριών μέσα στο ΠΣ ΕΤΟΙΠ
- ανάλυση και περιγραφή των αλγορίθμων δραστηριότητας και στοιχειοθέτηση ανάλογου για τη μηχανοποίηση ή αυτοματοποίηση,
- την τυποποίηση των πληροφοριακών υπηρεσιών,
- τις σχέσεις στα πλαίσια του πληροφοριακού δικτύου ΕΤΟΙΠ και ανάμεσα στο δίκτυο και στον περίγυρο του,

- πληροφοριακές ροές,
- πληροφοριακό υλικό, η θεματική και συστηματική της δομή,
- την κατάταξη πληροφοριών, ή χρήση επιλεκτικού συστήματος,
- η διοίκηση του ΠΣ ΕΤΟΙΠ.

Στην συνέχεια σ' αυτήν την φάση είναι ανάγκη να περιγράψουμε την προηγούμενη δομή του ΠΣ ΕΤΟΙΠ από την άποψη της αξιοποίησης της σκοπιμότητας του και την παράσταση αυτού του συστήματος, να διατυπώσουμε τις θεματικές περιοχές που επηρεάζουν το ΠΣ ΕΤΟΙΠ και την υποδομή του. Εδώ θα πρέπει να προσανατολιστούμε κυρίως:

- Στη σύγχρονη κατάταξη του πληροφοριακού συστήματος ΕΤΟΙΠ σε εθνικό επίπεδο.
- Στην ισχύουσα νομοθεσία.
- Στη χρήση τεχνικών μέσων.
- Στο πρόγραμμα εξέλιξης και στην πρόβλεψη
- Στην εσωτερική και εξωτερική συνεργασία.

Τελικά στην αναγνωριστική φάση συγκεντρώνουμε σε μια αναφορά όλες τις αναλύσεις μας.

Η επεξεργασία του σχεδίου

Στη φάση του σχεδίου, οι εμπειρογνώμονες προβλέπουν ποιά ντοκουμέντα θα υπάγονται στο σύστημα. Αυτά θα επηρεάσουν και το ίδιο το σχεδιαστικό πρόγραμμα του ΠΣ ΕΤΟΙΠ. Σ' αυτήν τη φάση είναι ανάγκη να διαχωριστεί η δραστηριότητα μας σε δύο επίπεδα:

1. Στην επεξεργασία πρότασης πλαισίου ΠΣ ΕΤΟΙΠ
2. Στον καθορισμό υλικών και πνευματικών συνθηκών της οικοδόμησης ΠΣ.

1α) Στη διάρκεια της πρότασης πλαισίου, καθορίζεται η στοχαστική σκοπιμότητα και το βασικό σκεπτικό του ΠΣ.

Οι μεταβλητές των συστατικών και θεματικών τομέων, που πρέπει να συμπεριληφθούν στη στοχαστική σκοπιμότητα είναι:

- Η σκοπιμότητα ΠΣ ΕΤΟΙΠ,
- η κατάταξη ΠΣ ΕΤΟΙΠ στον τομέα, κλάδο,
- ο τομέας επιρροής του ΠΣ ΕΤΟΙΠ (περίγυρος του συστήματος),
- η οργανωτική δομή ΠΣ ΕΤΟΙΠ (στοιχεία, υποσυστήματα, συνδέσεις, εισροές, εκροές),
- η διαβίβαση πληροφοριών,
- η τεχνολογία της πληροφοριακής διαδικασίας,
- η τεχνική του υποσυστήματος ΠΣ ΕΤΟΙΠ,
- η συλλογή, τράπεζα δεδομένων,
- η ταξιθέτηση πληροφοριών,
- οι πληροφοριακές υπηρεσίες
- η διοίκηση των υποσυστημάτων,
- η στελέχωση, υλικο-τεχνική και οικονομική εξασφάλιση της πορείας του ΠΣ ΕΤΟΙΠ,
- οικονομικό-εργασιακοί κανόνες, μεθοδολογικές οδηγίες
- η εξέλιξη και καινοτομία ΠΣ ΕΤΟΙΠ
- το μέγεθος των γενικών τεχνικο - οικονομικών και κοινωνικών απαιτήσεων κατά την οικοδόμηση ΠΣ ΕΤΟΙΠ και μέγεθος βασικών απαιτήσεων της χρηστικής κοινότητας του ΠΣ ΕΤΟΙΠ,
- η πρόταση καθορισμού τομέων για μηχανοποίηση και αυτοματοποίηση,
- η οργανωτική παράσταση - ενδεχομένως οι εναλλαγές παραστάσεως.

2.α) Η στελέχωση και οι υλικές συνθήκες για την εξασφάλιση ιδεώδους ΠΣ ΕΤΟΙΠ στοχεύουν:

1. Στην προκαταρκτική πρόταση τεχνικής εξασφάλισης ΠΣ ΕΤΟΙΠ, όπου παρουσιάζουμε τις βασικές απαιτήσεις της εξασφάλισης γενικά των υποσυστημάτων και στοιχείων (τμήματος), την πρόταση τεχνικού εξοπλισμού τυπικού ΠΣ ΕΤΟΙΠ, την πρόταση δυνατοτήτων εξοπλισμού Η/Υ επικοινωνιακής τεχνικής και αντιγραφής.

2) Στην πρόταση στελέχωσης, όπου συμπεριλαμβάνουμε τις αποκτήσεις για την ίδια την οικοδόμηση του ΠΣ, προκαταρκτικές απαιτήσεις για τα μεμονωμένα τμήματα για τη διοίκηση και πορεία του ΠΣ.

3) Στην πρόταση τρόπου σχεδιασμού και υλοποίησης του ΠΣ ΕΤΟΙΠ, πρόταση μεθόδευσης και των επιμέρους στοιχείων του ΠΣ ΕΤΟΙΠ.

4) Στην πρόταση οικονομικών πόρων, όπου συμπεριλαμβάνουν τις δαπάνες, και την κάλυψη με συνάλλαγμα των τεχνικών μέσων.

5) Στην πρόταση προγράμματος της οικοδόμησης του ΠΣ, όπου συμπεριλαμβάνουμε την εκτίμηση χρόνου, ιεραρχίας, προόδου και υλοποίησης. Στη συνέχεια της εκπαίδευσης χρηστών.

6) Στην προκαταρκτική εκτίμηση της αποτελεσματικότητας του ΠΣ, όπου συμπεριλαμβάνουμε την εκτίμηση των δαπανών του πλάνου και της υλοποίησης και της εκτίμησης των αποτελεσμάτων οικονομικών και πληροφοριακών.

Οι εργασίες της εφαρμογής και υλοποίησης του ΠΣ ΕΤΟΙΠ είναι όμοιες, όπως και σε οποιαδήποτε εργασία.

Η εφαρμογή στον τομέα της τεχνολογίας

Είναι ειδικό πρόβλημα της εγκατάστασης ΠΣ και δύσκολα μπορεί να βρεθεί διαδικαστική λύση. Το πρόβλημα των συνθηκών και κριτηρίων της πληροφοριακής τεχνολογικής εναρμόνισης, είναι θέμα

σύνθετο και προϋποθέτει λύσεις βασικές σε πανελλαδική κλίμακα. Αναφερόμαστε εδώ στα προβλήματα που είναι ανάγκη να εντοπιστούν:

1) Επιλογή, σε οργάνωση, επεξεργασία και ταξιθέτηση πληροφοριών σε εθνικό, διεθνές επίπεδο.

- Συνδυαστικός τρόπος επεξεργασίας πληροφοριών για να καταγράφουνε το ίδιο αντικείμενο.
- Συνδυαστική μορφή επεξεργασίας για να διευκολύνεται η μεταβίβαση πληροφοριών ανάμεσα στα στοιχεία του ΠΣ (τυποποίηση του περιεχομένου των πληροφοριακών ντοκουμέντων).

2) Απαίτηση ανεύρεση και εκροητική επεξεργασία πληροφοριών.

- Συνδυαστική προσέγγιση κατά τη διατύπωση ερωτημάτων.
- Συνδυαστικός ανευρετικός τρόπος, που να διευκολύνει τον άμεσο διάλογο του χρήστη με το σύστημα (χωρίς εξαιρετική προετοιμασία).
- Τυποποιημένη εκροητική επεξεργασία (μορφή, αντιγραφικά μέσα, τερματικοί κ.α.)

3) Κωδικοποίηση πληροφοριών.

- Συνδυαστική επιλεκτική γλώσσα για την επικοινωνία χρήστη και πληροφορικό σύστημα.
- Συνδυαστικό μέγεθος προσανατολιστικών και κωδικοποιημένων πληροφοριών (λημματική, θεματική σειρά με κατάσταση των πληροφοριακών μονάδων, οι οποίες επεξεργάζονται ανάλογους θεματικούς καταλόγους).

Ο χαρακτήρας των πληροφοριών και η διαβίβασή τους

(οι ροές τους)

Το πληροφοριακό σύστημα επιστημονικο-τεχνικών και οικονομικών πληροφοριών έχει σαν στόχο την κάλυψη της επιστημονικοτεχνικής και οικονομικής εξέλιξης (παραγωγικότητα,

αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα, ανταγωνιστικότητα κ.α.) με ανταλλαγές και μεταβιβάσεις τεχνικών πληροφοριών.

Η αποστολή του επομένως είναι να διαβάσει, τη χρήση πληροφοριών για τα αποτελέσματα μελετών των κοινωνικών και φυσικών φαινομένων και διαδικασιών και για την πορεία της τεχνικής εξέλιξης.

Μ' αυτήν την αποστολή του, το ΠΣ διευκολύνει τη δημιουργία καινούργιων γνώσεων και τη χρήση τους κατά τον προγραμματισμό εξέλιξης της επιστήμης, τεχνικής, οικονομίας, τη συγκέντρωση λύσεων για τη διαδικασία απόφασης των προβλημάτων της επιστημονικοτεχνικής εξέλιξης στους τομείς κλειδιά της οικονομίας. Η λειτουργία αυτή του συστήματος είναι η πληροφοριακή εξασφάλιση των στόχων, που θέτει η κυβέρνηση και οι φορείς που ασχολούνται μ' αυτήν τη πολιτική. Η διεθνής συνεργασία με εξωτερικά και τα διεθνή συστήματα είναι ασφαλώς βασική προϋπόθεση.

Οι ροές των ΕΤΟΙΠ είναι δεδομένες από την οργανωτική και την τεχνολογική επεξεργασία τους. Η οργανωτική άποψη επιβάλλεται στο γεγονός του ότι καθορίζει τον κύκλο χρηστών. (Η πληροφοριακή μονάδα διαβιβάζει την επεξεργασμένη πληροφορία, είτε στους ειδικούς του φορέα στον οποίο λειτουργεί, είτε σ' ένα καθορισμένο σύνολο χρηστών του τομέα ή του κλάδου). Η τεχνολογία επηρεάζει την πληροφοριακή ροή στη κατεύθυνση, ώστε το σύστημα δημιουργεί προκύπτει και αποκεντρωμένη και κεντροστρεφή επεξεργασία των εισερχομένων πληροφοριών, έτσι που σε κάποιο βαθμό να επηρεάζει τη μορφή της ροής, χωρίς να θίξει την οριζόντια βασική κατεύθυνση που αναφέρεται στη σφαίρα των πληροφοριακών αναγκών.

Συνοπτικά είναι αναγκαίο να αναφέρουμε ότι στο πλαίσιο των επιστημονικό-τεχνικών και οικονομικών πληροφοριών πρέπει να εξετάσουμε και τις εμπορικο-οικονομικές πληροφορίες δηλαδή αυτών

των οικονομικών πληροφοριών που καθορίζουν τον οικονομικό περίγυρο. Με ντοκουμέντα για την εμπορική και παραγωγική πολιτική γενικά, οι εμπορικο-παραγωγικές οικονομικές πληροφορίες μπορούν να διαχωριστούν :

α) Σε πληροφορίες ευρύτερης οικονομικής αντιλήψεως (από ευρύτερο οικονομικό περίγυρο, κυρίως από το εξωτερικό) κατευθυνόμενες στο γενικό προβληματισμό του δεδομένου τομέα και τον τρόπο οργάνωσης του στον κόσμο.

Ανήκουν εδώ π.χ. οι πληροφορίες για την κατάσταση (κυρίως ποσοτική) του κλάδου στην οικονομία, εξέλιξη και ανάπτυξη του τομέα σε σχέση με άλλους τομείς και κλάδους, η συμμετοχή τους στο εξωτερικό εμπόριο και στο ισοζύγιο πληρωμών, τα προβλήματα οργάνωσης και διοίκησης και η δομή τους, η δραστηριότητά τους πάνω στην ευρεσιτεχνία, οι γενικές τάσεις των πρώτων υλών, τιμών και εμπορικής πολιτικής, οι δαπάνες γενικά κ.α.

β) Σε πληροφορίες που αναφέρονται στα μεμονωμένα προϊόντα και στις ομάδες τους (π.χ. πληροφορίες για την παραγωγή, χρήση, επένδυση, προσφορά, ζήτηση κ.α.). Αυτές οι πληροφορίες είναι αναδρομικές και μελλοντικές.

γ) Σε πληροφορίες που αναφέρονται στις εξωτερικές εταιρείες δυνητικών ανταγωνιστικών και συνεργατών στη διεθνή αγορά στην οργάνωση και στον τομέα διοίκησης, εμπορική πολιτική κ.α.

δ) Σε πληροφορίες που αναφέρονται στα μεμονωμένα χωρικά περιθώρια κρατών και ομαδοποίηση του (π.χ. Ε.Ο.Κ).

Οι εμπορικο-οικονομικές πληροφορίες σαν σύνολο και σαν συγκεκριμένες είναι συνεπώς υποσυστήματα των επιστημονικο-οικονομικών και τεχνικών πληροφοριών.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Δανεισμός και κατανομή πρωτογενούς συλλογής

Η πιο συχνή υπηρεσία που προσφέρεται από τα ΠΣ ΕΤΟΙΠ είναι σε μορφή δανεισμού και κατανομής της πρωτογενής συλλογής. Στη συνέχεια, η επεξεργασία των πρωτογενών πηγών σε μορφή συμπυκνωμένων δευτερογενών καταχωρήσεων, η επεξεργασία περιλήψεων, αναφορών και βιβλιογραφικών καταχωρίσεων. Τα πρωτογενή ή δευτερογενή υλικά εξυπηρετούν την προσφορά υπηρεσιών σε διευθύνσεις και σε βιβλιογραφικές υπηρεσίες. Η εκροητική άποψη αναφέρεται στις δημοσιεύσεις του φορέα (περιλήψεις, καταλόγους, βιβλιογραφίες, μεταφράσεις κ.α.).

Αν αναφερθούμε στις μεμονωμένες μορφές μονάδας διαχωρίζουμε τρεις μορφές ανάλογης οργάνωσης:

- α) Βασικές πληροφοριακές μονάδες ειδικής πληροφόρησης
- β) Τομεακές πληροφοριακές μονάδες ειδικής πληροφόρησης
- γ) Γενικές πληροφοριακές μονάδες ειδικής πληροφόρησης.

Οι βασικές πληροφοριακές μονάδες

- Προσφέρουν πληροφορίες στους χρήστες και διοχετεύουν τη χρήση τους κυρίως με μορφή δανεισμού.
- Επεξεργάζονται βιβλιογραφίες και καταστάσεις για τη χρήση στον φορέα.
- Ανακτούν παραγωγικές και τεχνολογικές εμπειρίες από τον περίγυρο τους.
- Μεταβιβάζουν την πληροφοριακή δραστηριότητα τους ιεραρχικά.
- Χρησιμοποιούν τα τεκμήρια, μελέτες και έρευνες του τομέα και γενικά του τομέα που ανήκουν.

Ταμειακές πληροφοριακές μονάδες

- Εκτελούν πληροφοριακή κάλυψη για τον τομέα ή για ένα μέρος του.
- Διεξάγουν επεξεργασία τεκμηρίων, περιλήψεων, μελετών, μεταφράσεων κ.α.
- Εκδίδουν συγγράμματα.
- Ανακτούν τεκμήρια από ξένες πηγές.
- Συμπληρώνουν συνέχεια τις συλλογές τους και διευκολύνουν τη διαβίβασή τους.
- Μεθοδεύουν τις βασικές μονάδες και προσφέρουν το δεοντολογικό πλαίσιο.
- Εκτελούν χρέη βασικής μονάδας για τον φορέα.
- Αξιολογούν τα αποτελέσματα της εργασίας του τομέα όπως και για τις βασικές μονάδες
- Αναπτύσσουν συνεργασία με ταυτόσημες μονάδες.

Γενικές πληροφοριακές μονάδες

- Εξασφαλίζουν πληροφοριακή δραστηριότητα για τους τομείς όπου δεν είναι σκόπιμο να ιδρύονται ταμειακές μονάδες.
- Εξασφαλίζουν πληροφοριακή δραστηριότητα για τομεακό και γενικό πληροφοριακό πλαίσιο.
- Διεξάγουν πανελλήνιο συγχρονισμό των κλαδικών μονάδων στον τομέα τους.
- Συγχρονίζουν την ανάκτηση, επεξεργασία και χρήση εξωτερικών συγγραμμάτων που αναφέρονται στον τομέα τους.
- Εξασφαλίζουν άμεση διεθνή συνεργασία.
- Οργανώνουν και μεθοδεύουν τις τομεακές και βασικές μονάδες στο τομέα τους και επεξεργάζονται προτάσεις για τα διοικητικά όργανά τους.

**Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΑΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ**

- Βοηθάνε μεθοδολογικά τις αναφερόμενες μονάδες και τους προμηθεύουν με υλικό για όλο τον κλάδο και διακλαδικές φύσεις.

ΤΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΤΟΙΠ

- Εκτελεί χρέη οργάνου σε εθνικό επίπεδο
- Εξασφαλίζει δραστηριότητα που είναι σκόπιμο να εξασφαλίζεται από το κέντρο.
- Διεξάγει έρευνα στον τομέα των ΕΤΟΙΠ.
- Φροντίζει για επιστημονικο-τεχνικές δημόσιες σχέσεις.
- Συνεργάζεται κατά την επεξεργασία σημαντικών αποφάσεων στον τομέα του.
- Φροντίζει για την δημιουργία εθνικών προϋποθέσεων για την αποτελεσματική δημιουργία, ανάκτηση, συγκέντρωση επεξεργασία, μετάφραση, έκδοση και χρήση ΕΤΟΙΠ, προϋποθέσεων για ορθολογική οργάνωση, μεθόδευση, τεχνική για την ειδική εκπαίδευση των ειδικών.
- Σε συνεργασία με το κέντρο προτείνει το δίκτυο των τμημάτων ΕΤΟΙΠ
- Διευθετεί και σε εθνικό επίπεδο συντονίζει και εξασφαλίζει την εξωτερική συνεργασία στον τομέα
- Οργανώνει και δημιουργεί συλλογή εξωτερικού υλικού για τη διαβίβαση του
- Συγχρονίζει την επεξεργασία τεκμηρίων
- Επεξεργάζεται μελέτες για την οικονομική κατάσταση της χώρας
- Εκδίδει πληροφοριακό υλικό, συγγράμματα και περιοδικά στον τομέα του.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΣΤΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΛΛΑΔΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΤΟΙΠ

Η Ελλάδα είναι αναγκη να αντιμετωπίσει άμεσα τα ακόλουθα προβλήματα:

- Να σχηματιστεί η εσωτερική ενσωμάτωση του δικτύου προσεχώς και η τεχνική ολοκλήρωση και σύνδεσή τους.
- Να συμμετάσχει στην ενσωμάτωση με πληροφοριακά συστήματα του εξωτερικού και να εξασφαλίζει την αμοιβαία διαβιβαστικότητα και εναρμόνιση των δεδομένων και προγραμμάτων που θα χρησιμοποιηθούν στο εσωτερικό δίκτυο.
- Να καλυτερεύσει τις υπηρεσίες της παίρνοντας υπόψη τις ειδικές πληροφοριακές ανάγκες των κυριότερων κατηγοριών και χρηστών.
- Να επεξεργαστούν συνοπτικές εργασίες για την ανάγκη της κεντρικής διοίκησης.
- Να πετύχει την ενσωμάτωση της Ελλάδας στο διεθνές δίκτυο κυρίως την χρήση των διεθνών πληροφοριακών υπηρεσιών για τις συγκεκριμένες συνθήκες της Ελλάδας.
- Να συστηματοποιήσει το σύστημα εκπαίδευσης.

Ο ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΤΟΙΠ ΚΑΙ Η ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΤΟΥΣ

1. Επιστημονικές τεχνικές και οικονομικές πληροφορίες εννοούμε τις γνώσεις που ανταποκρίνονται στη σύγχρονη εποχή, τις εξελικτικές τάσεις και νομοτέλειες της επιστήμης, της τεχνικής και οικονομίας στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.
2. Η επιστημονική τεχνική και οικονομικές πληροφορίες (απ' όλους τους τομείς την επιστήμης τεχνικής και οικονομικής) σκόπιμα συγκεντρωμένες επεξεργασμένες, αξιολογημένες και χρησιμοποιημένες

δημιουργούν το σύστημα ΕΤΟΙΠ.

3. Το σύστημα ΕΤΟΙΠ χρησιμοποιείται για το προγραμματισμό τη διοίκηση, την ανάπτυξη της οικονομίας για δοκιμαστικές πειραματικές φάσεις αξιολόγηση ποιότητας και τεχνικής εξέλιξης των προϊόντων, ερασιτεχνίας και τυποποίηση για τις ανάγκες της έρευνας και μελέτης, πρωτογενείς και δευτερογενείς, φάσεις τεχνική διαφήμιση προϊόντων για την εκπαιδευτική και διδακτική διαδικασία και μια σειρά από άλλες δραστηριότητες που εξυπηρετούν την εξέλιξη της επιστήμης και τεχνικής και την υλοποίηση αυτών των αποτελεσμάτων στην πράξη κυρίως με στόχο της εξασφάλιση ποιοτικών προϊόντων και της ανταγωνιστικής ικανότητας του στη διεθνή αγορά στη συνέχεια στη σύνδεση του καταμερισμού εργασίας στο πλαίσιο της Ε.Ο.Κ και γενικά στο διεθνή ανταγωνισμό.
4. Η σκόπιμη συγκέντρωση, επεξεργασία, αξιολόγηση και μεταβίβαση του ΕΤΟΙΠ εξασφαλίζεται με ενιαία μεθοδολογική και θεσπισμένη δομή, που αποτελείται από μεμονωμένες μονάδες του ΕΤΟΙΠ με συγχρονισμένες μεθοδολογικές και τεχνολογικές προσεγγίσεις όπως επίσης και με τεχνικά μέσα.
5. Το σύστημα ΕΤΟΙΠ είναι αναγκαίο να χρησιμοποιήσει όλες τις σύγχρονες μορφές μεταβίβασης πληροφοριών που υπάρχουν σήμερα στην Ελλάδα, για να προσανατολιστεί σε σκόπιμη οργανωμένη και μεθοδευμένη αυτόματη επεξεργασία των αναγκαίων πληροφοριών.
6. Το σύστημα ΕΤΟΙΠ πρέπει να συνδεθεί λειτουργικά με το ανάλογο υπάρχον βιβλιοθηκονομικό δίκτυο και κυρίως με τις βιβλιοθήκες, ειδικές - επιστημονικές και τεχνικές, κάθετα και οριζόντια.

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ-ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

ΕΤΟΙΠ

1. Τα λειτουργικά σύνολα του συστήματος ΕΤΟΙΠ, όπως πρέπει να μας παρουσιάζονται στην Ελλάδα και παίρνοντας υπόψη τα μοντέλα οργάνωσης στο εξωτερικό είναι αναγκαίο να διαχωριστούν σε διακλαδικά, τομεακά, ειδικά τμήματα. Εννοούμε τα τμήματα πληροφοριών ή και τις βιβλιοθήκες, που λειτουργούν στα Πανεπιστήμια στις μεμονωμένες σχολές αυτών των ιδρυμάτων και των Τ.Ε.Ι στους διάφορους οργανισμούς, ιδρύματα, υπουργεία, Τράπεζες ακόμα και στις μεμονωμένες μονάδες, είτε αυτές είναι δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου.
2. Για την λειτουργία, συντονισμό, οργάνωση και διοίκηση αυτών των μονάδων, είναι αναγκαίο να ιδρυθεί στο κέντρο, κάποια ανάλογη σύνδεση που να διευθετεί μεθοδολογικά τις προοπτικές αυτού του είδους της οργανωτικής δομής.

Η πρότασή μας αναφέρει δύο εναλλακτικές λύσεις:

- α) Να δημιουργηθεί επιτροπή σε εθνικό επίπεδο, η οποία θα έχει και την ανάλογη αρμοδιότητα και δικαιοδοσία του τομέα αυτού.
- β) Να λειτουργήσει κάποιο οργανωτικό συντονιστικό όργανο με συντονισμένη ευθύνη των φορέων με επιστημονικές - τεχνικές και οικονομικές πληροφορίες.

Σε κάθε περίπτωση, όλος αυτός ο τομέας είναι αναγκαίο να είναι συνδεδεμένος οργανωτικά και λειτουργικά με την Εθνική Βιβλιοθήκη ή με ανάλογο τμήμα της, το οποίο ασχολείται με τα θέματα των Ε.Τ.Ο.Ι.Π. Επομένως, τη δημιουργία και λειτουργία των διαφόρων μορφών, τμημάτων πληροφοριών ή βιβλιοθηκών, θα την εποπτεύει κάποιο από τα παραπάνω κεντρικά όργανο. Εκτός από την κεντρική

οργάνωση και το συντονισμό είναι αναγκάσιο να δημιουργηθεί και κάποια ενδιάμεση διάθρωση διοίκηση η οποία:

α) Θα καθορίζει τα θέματα δραστηριοτήτων των μεμονωμένων ειδικών μονάδων λ.χ. για την γενική, ταμειακή και ειδική οργάνωση.

β) Θα κατευθύνει μαζί με την κεντρική οργάνωση κάποια ενιαία μεθοδολογική πολιτική και κυρίως στις βασικές τεχνολογικές προσεγγίσεις και ροές πληροφοριών.

γ) Θα σύγχρονίζει τη συνεργασία ανάμεσα στα δύο συστήματα οργάνωσης και διοίκησης της Ε.Τ.Ο.Ι.Π.

3. Οι γενικές μονάδες να πλαισιώνουν με πληροφορία όλες τις μονάδες τομέων. Οι τομεακές θα ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις των μεμονωμένων κλάδων και οι ειδικές θα κλείνουν το φάσμα της επεξεργασίας και μεταβίβασης πληροφοριών στο Εθνικό Δίκτυο, από την άποψη ορισμένων εξαιρετικών, συγκεκριμένων απαιτήσεων.

4. Για την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας αυτού του δικτύου και κυρίως από την άποψη της επεξεργασία - μεταβίβασης πληροφοριών με σύγχρονες τεχνικές θα είναι σκόπιμο στην συνέχεια να δημιουργηθεί και κάποιο πλαίσιο τεχνικό για τον συγχρονισμό και υλοποίηση αυτής της τεχνικής, σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ

1. Σε αρμονία με το περιεχόμενο και την κατεύθυνση της Εθνικής επιστημονικοτεχνικής πολιτικής, θα καθορίζεται το πρόγραμμα και η εξέλιξη του συστήματος Ε.Τ.Ο.Ι.Π με βάση την συνεργασία κατά την υλοποίησή του.

2. Μεθοδολογικά ενιαία θα διευθετούν τη δημιουργία και χρήση πληροφοριακών συλλόγων και συγκροτημάτων, στη συνέχεια θα διευθετούν την τεχνολογία της επεξεργασίας των Ε.Τ.Ο.Ι.Π και την χρήση ανά-

λογων τεχνικών.

3. Να συγχρονίζουν την επιστημονικοτεχνική συνεργασία με το εξωτερικό συντονίζοντας τη διεθνή συνεργασία και τον καταμερισμό εργασίας στα πλαίσια της ΕΟΚ ή και σε διεθνές επίπεδο.
4. Να εξασφαλίζουν μέσω των ερμηνευτικών και μεθοδολογικών κέντρων τη βασική και εφαρμοσμένη έρευνα του τομέα και κυρίως την επεξεργαστική δραστηριότητα καινοτομικής μορφής. Σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας να αναπτύσσουν δραστηριότητα πάνω στα θέματα βασικής εκπαίδευσης, μεταπτυχιακών σπουδών και άλλων δραστηριοτήτων, την ανάπτυξη και εξέλιξη της δεοντολογίας και τον συγχρονισμό με τα σύγχρονα επιτεύγματα του κλάδου της βιβλιοθηκονομίας και πληροφορικής.

ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΕΡΓΑΣΙΑ ΕΝΔΙΑΜΕΣΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ

1. Το κέντρο ενδιάμεσης οργάνωσης δημιουργεί προϋποθέσεις για την δραστηριότητα των συγκεκριμένων μονάδων Ε.Τ.Ο.Ι.Π διεξάγει τον έλεγχο και αξιολογεί την αποτελεσματικότητα.
2. Εκδίδει μεθοδολογικές οδηγίες δεοντολογικά, για τις συγκεκριμένες μονάδες.
3. Συμβάλλει με συγκεκριμένες προτάσεις στην διαμόρφωση εκπαιδευτικού και μεταπτυχιακού δεοντολογικού προγράμματος στα πλαίσια των Ε.Τ.Ο.Ι.Π.

ΟΙ ΜΟΝΑΔΕΣ ΤΩΝ Ε.Τ.Ο.Ι.Π

Σε διεθνές επίπεδο εμφανίζονται οι ακόλουθες μορφές συγκεκριμένων μονάδων:

- α) Τμήματα γενικά

β) Τμήματα τομεακό

γ) Βασικές μονάδες

δ) Ειδικοί φορείς

ε) Ειδικές μονάδες

Αα) Οι γενικές μονάδες κατά κανόνα συγχρονίζουν και μεθοδολογικά διευθύνουν τις μονάδες γενικής φύσης.

Αβ) Επεξεργάζονται προτάσεις προγράμματος εξέλιξης του γενικού συστήματος σε σύνδεση με την προοπτική εξέλιξης των ανάλογων τμημάτων και κλάδων και επεξεργάζονται μια φορά το χρόνο την αξιολόγηση αυτού του τομέα.

Αγ) Δραστηριοποιούνται προς το περιεχόμενο της ανάλογης δραστηριότητας του που ειπώθηκε για τα κεντρικά και ενδιάμεσα όργανα και που αναφέρεται στην αρμοδιότητα και δικαιοδοσία του γενικού τομέα.

Βα) Τα τομεακά τμήματα εκτελούν καθήκοντα συγχρονιστή και μεθοδολογικού συντονιστή των κλαδικών μεμονωμένων μονάδων.

Ββ) Επεξεργάζονται προτάσεις προγράμματος εξέλιξης του τομέα σε σύνδεση με την προοπτική της εξέλιξης του τομέα στην συνέχεια επεξεργάζονται την κατάσταση του τομέα συστήματος μεταβίβασης πληροφοριών, μια φορά το χρόνο.

Βγ) Εξασφαλίζουν και συμμετάσχουν στον συγχρονισμό και συνεργασία σε εθνικό και διεθνές επίπεδο του τομέα.

Βδ) Κατά κανόνα τα τομεακά τμήματα εκτελούν και την δραστηριότητα ενδιάμεσης οργάνωσης.

Γα) Οι βασικές μονάδες εξασφαλίζουν τις πληροφοριακές ανάγκες της ανάλογης οργάνωσης, φορέα ή κοινότητας σε σχέση μ' αυτούς τους φορείς ή τις κοινότητες, ευθύνονται για την έγκαιρη και έγκυρη επεξεργασία και συγκέντρωση πληροφοριών και την προσφορά τους στην πιο ορθολογική μορφή. Ο προγραμματισμός του

προϋπολογισμού και όλων των άλλων θεμάτων που αναφέρονται στα οικονομικά, αποφασίζονται από τα υπεύθυνα όργανα του φορέα.

Γβ) Η δραστηριότητα τους ευθυγραμμίζεται κατά κλάδο καταμερισμού εργασίας στα πλαίσια του ανάλογου τομέα σε συνεργασία με άλλες μονάδες όμοιες ή παρόμοιες, με ερευνητικά κέντρα, με το εθνικό δίκτυο βιβλιοθηκονομίας και τη διεθνή ανάλογη συνεργασία.

Γγ) Τα βασικά κέντρα δημιουργούν και διεξάγουν ανάλογη τεχνολογία επεξεργασία και αξιολόγηση πληροφοριών με βάση κανονισμούς και κάτω από συγκεκριμένες συνθήκες μεταβιβάζουν και επεκτείνουν τις Ε.Τ.Ο.Ι.Π οι οποίες συμπεριλαμβάνονται στη μονάδα τους, ή και σε όμοιες ή παρόμοιες τέτοιες μονάδες.

Δα) Οι ειδικού φορείς και οι ειδικές μονάδες εκτελούν καθήκοντα συγχρονιστή και μεθοδολογικού συντονιστή του ανάλογου ειδικού συστήματος.

Δβ) Στους ειδικούς φορείς και τις ειδικές μονάδες αντιμετωπίζεται νομικό θέμα, που σχετίζεται με τις απόρρητες πληροφορίες, γι' αυτό είναι αναγκαίο να διευκρινισθεί νομικά, ποιές είναι πραγματικά απόρρητες πληροφορίες, σε ποιό βαθμό μπορούν να μεταβιβάζονται και με ποιό τρόπο.

Η ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΗ ΔΟΜΗ ΚΑΙ Η ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ **ΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΤΕΚΜΗΡΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΣΥΛΛΟΓΕΣ**

1. Η πληροφοριακή δομή του συστήματος Ε.Τ.Ο.Ι.Π. είναι:

α) Τα σκοπίμως δημιουργημένα τεκμήρια των ανάλογων απαιτήσεων της συλλογικής βιβλιοθήκης.

β) Πληροφοριακά υλικά εξωτερικών φορέων με βάση διεθνή συνεργασία.

γ) Άλλες διαθέσιμες πηγές.

2. Η θεματική σκοπιμότητα των πληροφοριακών τεκμηρίων και αποθεμάτων είναι καθορισμένη από τις πληροφοριακές απαιτήσεις και εξειδικεύσεις της ανάλογης κοινότητας των αναγνωστών και χρηστών.

3. Το τμήμα είναι υποχρεωμένο να συγκεντρώνει πληροφοριακό ανάλογο υλικό κυρίως:

α) Από την εσωτερική πληροφορική αγορά.

β) Από την απόκτηση εξωτερικού πληροφοριακού υλικού για την έρευνα, εξέλιξη, ευρεσιτεχνία, πατέντα ανάπτυξη των κλάδων των εμποροοικονομικών επιστημονικών πληροφοριών και τελικά για τη διεξαγωγή αποτελεσμάτων της επιστημονικό-τεχνικής εξέλιξης.

γ) Από την διαρκή ενημέρωση για την εσωτερική και εξωτερική αγορά πληροφοριακού υλικού και πηγών, οι οποίες έχουν σχέση με το περιεχόμενο των απαιτήσεων του τμήματος.

δ) Από τον συγχρονισμό και την συμπλήρωση των συλλόγων με εξωτερικές πληροφοριακές πηγές στα πλαίσια του καθορισμένου ρόλου που παίζει στο σύστημα του κλαδικού εθνικού δικτύου.

ε) Από την συμπλήρωση αναγκαίων πληροφοριών βάση αμοιβαίας συμφωνία στα πλαίσια του εθνικού, γενικού και τομεακού δικτύου.

στ) Από την συμπλήρωση αναφορών από εξωτερικά ταξίδια επιστημονικοτεχνικής φύσης και γενικά από: α) Αναφορές σχετικά με την πείρα του κλάδου στο εξωτερικό. β) Ερευνητικές αναφορές που αφορούν συνέδρια, συνεστιάσεις, τεκμήρια για τυποποίηση και ευρεσιτεχνία κ.α. γ) Συγγράμματα που εκδίδει ο ανάλογος φορέας. Σε περίπτωση πληροφοριακής μονάδας (για την παραγωγή και τα έντυπα εταιρίας). δ) Πληροφοριακές πηγές που ανακτούμε βάσει ατομικής ή ομαδικής συμμετοχής σε διεθνές οργανώσεις, φορείς κ.λ.π. ε) Μελέτες και βιβλιογραφικές επιστημονικο-τεχνικής φύσης της μονάδας.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΑ

Πληροφοριακά συγκροτήματα μ' αυτή την έννοια ονομάζουμε:

- α) Το πληροφοριακό υλικό ή ένα μέρος του που επεξεργάστηκε με μηχανικό αναγνώσιμα μέσα.
- β) Οι μονάδες Ε.Τ.Ο.Ι.Π που δημιουργούν πληροφοριακά συγκροτήματα με βάση συγκεκριμένες ανάγκες κατά κανόνα σε συνεργασία με άλλα τμήματα του Ε.Τ.Ο.Ι.Π. στα πλαίσια των γενικών τομεακών ή βασικών συστημάτων.
- γ) Τα πληροφοριακά συγκροτήματα που δημιουργούνται από τις μεμονωμένες μονάδες, οργανώνονται από μόνιμη κρατική επιτροπή για τεχνική και επιστημονική εξέλιξη. Η οργάνωση και η καταχώρηση της ενιαίας αυτής πολιτικής είναι συνεπώς θέμα κάποιου αρμόδιου οργάνου που ασχολείται με αυτά τα θέματα.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

1. Διεθνής συνεργασία στα πλαίσια του Ε.Τ.Ο.Ι.Π είναι αναπόσπαστο κομμάτι των επιστημονικοτεχνικών συμφωνιών με το εξωτερικό.
2. Η διεθνής συνεργασία των τμημάτων Ε.Τ.Ο.Ι.Π στοχεύει κυρίως στην ανάκτηση οργάνωση και χρήση εξωτερικών πληροφοριακών πηγών, εξωτερικών συγκροτημάτων στην ανάλογη πληροφοριακή κατηγορία και των αποτελεσμάτων της έρευνας και εξέλιξης στον κλάδο της πληροφορικής.
3. Βασικές μορφές συνεργασία στον τομέα Ε.Τ.Ο.Ι.Π είναι:
 - α) Η συμμετοχή κατά τη δημιουργία του διεθνούς πληροφοριακού συστήματος και δικτύου.
 - β) Η ανταλλαγή πληροφοριακών πηγών και η αμοιβαία διαβίβαση πληροφοριακών συγκροτημάτων με βάση την αμοιβαία ανταπόδοση

στα πλαίσια των διεθνών συμφωνιών για την επιστημονικοτεχνική συνεργασία.

γ) Η ανάκτηση εξωτερικών πληροφοριακών πηγών και συγκροτημάτων μέσω του δικτύου οργάνωσης εξωτερικού εμπορίου και Υπουργείου Εξωτερικών.

Η συμμετοχή των μονάδων Ε.Τ.Ο.Ι.Π στον διεθνή καταμερισμό εργασίας σε συνέχεια η μεταβίβαση και διαβίβαση πληροφοριακών συγκροτημάτων προς και από εξωτερικές οργανώσεις και φορείς, απαιτεί την άδεια της ανάλογης εθνικής επιτροπής για την επιστημονικοτεχνική εξέλιξη.

ΟΙ ΧΡΗΣΤΕΣ ΚΑΙ Η ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Η πληροφοριακή διαδικασία δεν μπορεί να διεξαχθεί χωρίς διαταραχές αν δεν διεξαχθεί καλά η διαδικασία γνωστικής και επικοινωνίας. Για να μπορέσει ο χρήστης να χρησιμοποιήσει τις πληροφορίες που απέκτησε από την επικοινωνία είναι αναγκαίο ανάμεσα στα μεμονωμένα στοιχεία της πληροφορικής διαδικασίας να υπάρχουν ορισμένες σχέσεις. Αναφέρονται οι σημαντικότερες:

1. Η αναπαράσταση της πραγματικότητας να ανταποκρίνεται στις σχέσεις οι οποίες πραγματικά υπάρχουν. Όσο λιγότερο ανταποκρίνεται η αναπαράσταση σ' αυτές τις σχέσεις τόσο λιγότερο ακριβής ήταν η γνώση της πραγματικότητας με αποτέλεσμα να είναι λιγότερο αξιόλογη η παράσταση και όλα τα μηνύματα τα οποία με βάση αυτού εισηλθαν με τελικό αποτέλεσμα να είναι λιγότερη και η χρηστική πληροφοριακή αξία τους. Οι χρήστες παρόλο που μπορούν να δεχθούν ανακριβή και αναληθή αναπαράσταση σαν ακριβή απεικονιζόμενη σχέση της πραγματικότητας κατά την πρακτική διοργάνωση της πραγματικότητας που είναι ο στόχος κάθε γνώσης πάντα πετυχαί-

νουν μικρότερο αποτέλεσμα απ' ότι οι χρήστες που κάνουν χρήση ακριβέστερων και πληρέστερων αναπαραστάσεων της ανάλογης πραγματικότητας.

2. Το συγκεκριμένο μήνυμα που εκφράζει η παράσταση της πραγματικότητας πρέπει να δημιουργηθεί με βάση το σύστημα κωδικοποίησης και με βάση κανόνες γνωστούς για την ομάδα των χρηστών που προορίζεται. Εάν είναι η γλώσσα της επικοινωνίας και οι κανόνες της κατασκευής του για τους χρήστες δύσκολος ή και τελικά άγνωστος δεν μπορεί ο χρήστης να κατανοήσει πλήρως την αναπαράσταση της πραγματικότητας όπως την παρουσιάζουμε στην παράσταση και έτσι δεν μπορεί και να τη χρησιμοποιήσει πλήρως.
3. Το συγκεκριμένο μήνυμα πρέπει να έχει τέτοια εξωτερική μορφή που να διευκολύνει τη μεταβίβαση και τη ταξιθέτηση. Εάν η μεταβίβαση δεν είναι δυνατόν να ταξιθετηθεί στο πληροφοριακό σύστημα σταματάει να υπάρχει και τότε στη δεδομένη περίπτωση σταματάει να υπάρχει και η αναπαράσταση που περιέχει. Οι επιστημονικές μεταβιβάσεις είναι κατά κανόνα τοποθετημένες στη συλλογή του πληροφοριακού συστήματος στο οποίο εισέρχονται και από το οποίο εξάγονται με την εκτέλεση ορισμένων τεχνικών πράξεων. Το μήνυμα που δεν έγινε αντικείμενο επικοινωνίας και δεν είναι τοποθετημένο δεν έχει πρακτικά δυνατότητα να βρεθεί και έτσι να χρησιμοποιηθεί από τον χρήστη.
4. Ο χρήστης διατυπώνει την πληροφοριακή του ανάγκη γενικά θεματικά και αναφερόμενο στο πρόβλημα και όχι στην αρίθμηση τυπικών περιγραφών. Μόνο ένα μικρό αριθμό μηνυμάτων και ένας μικρός αριθμός πληροφοριακά πεπειραμένων χρηστών ξέρει άμεσα τις τυπικές περιγραφές που περιέχουν οι αναζητούμενες παραστάσεις. Ο χρήστης αποκτά τον προκαθορισμό της συγκεκριμένης πληροφορίας από τις πληροφοριακές πηγές στις οποίες ενδεχομένως απευθύνε-

ται. Η πληροφοριακή πηγή είναι συνεπώς ένα δίκτυο πληροφοριών. Για να μπορέσει ο χρήστης να βρει την πληροφορία που περιέχει τη συναφή παράσταση πρέπει να απευθύνει στην πηγή που διαφυλάει και μεταβιβάζει αυτήν την πληροφορία. Η πηγή αυτή στο οργανωμένο και θεσπισμένο σύνολο θα βρει την κατάλληλη πληροφορία και θα του τη δώσει.

5. Ο χρήστης διατυπώνει την πληροφοριακή ανάγκη για να λύσει ένα συγκεκριμένο θέμα. Για τη λύση αυτού του θέματος είναι συναφείς αυτές οι αναπαραστάσεις, οι οποίες αναφέρονται στον τομέα της πραγματικότητας στην οποία πραγματικότητα αναφέρεται το θέμα που ενδιαφέρεται ο χρήστης να λύσει.
6. Και σε περίπτωση που ο χρήστης αποκτήσει την αναπαράσταση για τη λύση του θέματος μπορεί να την αξιοποιήσει μόνο αν έχει στη διαθεσή του τα μέσα που η αναπαράσταση προϋποθέτει. Εάν ο χρήστης δεν έχει τ' αναγκαία μέσα για την υλοποίηση η πληροφορία δεν είναι γι' αυτόν χρήσιμη. Η πληροφοριακή διαδικασία συνεπώς διεξάγεται χωρίς διαταραχές μόνο σε περίπτωση που είναι τηρημένες οι αναφερόμενες συνθήκες.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Η ανθρωπότητα συγκέντρωση τέτοιο μέγεθος γνώσεων έτσι που να μην είναι όλες αντιληπτές. Όσο πιο βαθιές και καθολικές είναι οι γνώσεις της πραγματικότητας τόσο πιο μεγάλο σύνολο γνώσεων πρέπει να πετύχει ο ειδικευμένος επιστήμονας για να πετύχει το στόχο του. Το να βρει τις αναγκαίες γνώσεις που θα τον βοηθήσουν στη λύση του προβλήματος δεν είναι πρακτικά δυνατό χωρίς τη βοήθεια πληροφοριακού συστήματος καθήκον του οποίου είναι να οργανώσει το συγκρότημα των πληροφοριών έτσι που ο χρήστης με

τον πιο απλό τρόπο να βρει την συναφή πληροφορία για τη λύση του θέματος προβλήματος. Ο χρήστης ωθείται προς το σύστημα που του παρέχει τις πληροφορίες με στόχο να αποκτήσει όσο μπορεί πιο γρήγορα τις αναγκαίες πληροφορίες για την λύση του επιστημονικού ή μελετημένου προβλήματος. Στα πλαίσια του πληροφοριακού περιβάλλοντος από τα πιο σημαντικά είναι το συγκρότημα τεκμηρίων δηλ. οι γραπτές συμπεριλαμβανόμενες γνώσεις. Στον τομέα της επιστήμης δημιουργούνται τα συγκροτήματα τεκμηρίων σαν αποτέλεσμα της επιστημονικής γνώσης ή επιστημονικο-οργανωτικής δραστηριότητας.

Τα ειδικά γνωρίσματα των τεκμηρίων είναι:

- α) Το μέγεθος των καινούργιων τεκμηρίων και πληροφοριών μεγαλώνει με ταχύτητα.
- β) Οι πληροφορίες πολύ γρήγορα παλιώνουν και έτσι περνάνε από την κατάσταση επικαιρότητας σε κατάσταση πληροφορίας ιστορικής.
- γ) Το μέγεθος επίκαιρων πληροφοριών στους μεμονωμένους κλάδους δεν ίδια. Η παραγωγή και η σχέση ανάμεσα στους μεμονωμένους κλάδους της επιστήμης, από την άποψη του μεγέθους των δημοσιευμένων πληροφοριών, αλλάζει χρονικά και από την άποψη του τόπου.
- δ) Το επιστημονικά βάρος των πληροφοριών διαφέρει με βάση την σύγχρονη σπουδαιότητα του κλάδου ή προβλήματος με την οποία συνδέεται η πληροφορία. Οι προοδευτικότεροι τομείς επηρεάζουν με τις πληροφορίες τους άλλους τομείς περισσότερο απ' ό,τι οι λιγότερο προοδευμένοι τομείς. Η προοδευτικότητα των επιστημονικών κλάδων είναι μεταβλητή.
- ε) Στους επιστημονικούς κλάδους προκύπτει διαρκώς εξειδίκευση. Αυτό παρουσιάζεται π.χ. με τον εξής τρόπο: εμφανίζονται καινούργιοι

όροι ένα μέρος των παλιών εξαφανίζεται άλλο μέρος παίρνει καινούργιο περιεχόμενο.

ζ) Ένα σημαντικό μέρος ερευνών διεξάγεται στα σύνορα δύο ή περισσότερων εξειδικευμένων τομέων. Αυτό οδηγεί στο συνδυασμό εννοιών και όρων από περισσότερους επιστημονικούς κλάδους. Από τα προαναφερόμενα συνάγουμε τα παρακάτω συμπεράσματα για την επιρροή με την οποία επιδρούν στους χρήστες.

α) Για τον χρήστη είναι πρόβλημα να παρακολουθεί την παραγωγή στον τομέα του.

β) Ο χρήστης ενδιαφέρεται μόνο για τις πιο σύγχρονες πληροφορίες.

γ) Οι ιστορικές πληροφορίες ενός κλάδου μπορούν να αποτελέσουν επικηρότητα γι' άλλο κλάδο. Ο χρήστης συνεπώς μπορεί σε κάποια στιγμή εξέλιξης του προβλήματος να αναζητήσει ιστορικές πληροφορίες από άλλους κλάδους στην επίκαιρη πληροφορία του κλάδου του. Το ίδιο μπορεί να συμβεί και στον ίδιο τον επιστημονικό κλάδο.

δ) Ο χρήστης δεν μπορεί να ξέρει προηγουμένως τους βασικούς όρους τους οποίους θα χρησιμοποιήσει στην διάρκεια της εργασίας του.

Η ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΣΕ ΚΑΤΗΦΟΡΙΕΣ ΧΡΗΣΤΩΝ

Η ικανοποίηση των πληροφοριακών αναγκών των χρηστών είναι στόχος του εκάστοτε πληροφοριακού συστήματος. Το περιεχόμενο των εννοιών «πληροφοριακής ανάγκης» «χρήστες» ικανοποίησης δεν είναι αρκετά ξεκαθαρισμένο και μονοσήμαντο και ας υποστηρίζουν πολλοί ότι έτσι είναι. Αν θέλουμε να δώσουμε συγκεκριμένο περιεχόμενο σ' αυτούς τους όρους, θα αντιμετωπίσουμε δυσκολίες λόγω του ότι όπως δεν υπάρχουν δύο ίδιοι άνθρωποι έτσι δεν

υπάρχουν και δύο ίδιοι χρήστες με την ίδια πληροφοριακή συμπεριφορά και τις ίδιες πληροφοριακές ανάγκες. Είναι επίσης γνωστό ότι οι χρηστικές ανάγκες περνάνε μέσα από τη σχέση προς τον εξωτερικό περίγυρο της πραγματικότητας από τη σύμπραξη τους και από την αντίφαση με το περιβάλλον γι' αυτό αλλάζουν αναγκαία και οι πληροφοριακές ανάγκες και τελικά η συμπεριφορά των χρηστών. Η σύνθετη αναπαράσταση των χρηστών είναι μεν φιλοσοφικά σωστή αλλά για τις ανάγκες των ειδικών πάνω στα θέματα αυτά δεν είναι και πολύ χρήσιμη. Γι' αυτούς τους λόγους οι ειδικοί προσπαθούν να δημιουργήσουν πιο απλή αναπαράσταση η οποία θα επιτρέψει την απόφαση για τον τρόπο ορθής και ικανοποίησης των χρηστών από την πλευρά του πληροφοριακού συστήματος. Κάθε μοντέλο της συμπεριφοράς των χρηστών εξωτερικά εμφανίζεται σαν ταξινόμηση σε κατηγορίες χρηστών. Τέτοιες συνομοταξίες έχουμε μια σειρά από κάθε έρευνα χρηστών σε κάποια συνομοταξία αναφέρεται : Η σημασία κάθε συνομοταξίας των χρηστών είναι να ταξινομήσει τους χρήστες με βάση κάποια ιδιότητα σε ομάδες, οι οποίες στα πλαίσια του πληροφοριακού συστήματος να μπορούν αν εννοηθούν και πληροφοριακά να παρουσιαστούν σαν σύνολα. Η συνομοταξία συνεπώς εξαρτάται όχι μόνο από τις ιδιότητες των χρηστών αλλά και από τον στόχο τον οποίο εξυπηρετεί. Η συνομοταξία πρακτικά μπορεί να εκφραστεί σε απεριόριστο επίπεδο γενίκευσης. Η υψηλή συνομοταξία γενίκευσης δεν προσφέρει στο πληροφοριακό σύστημα ακριβείς οδηγίες για την πράξη. Η λεπτομερειακή συνομοταξία δεν γίνεται αντιληπτή. Γι' αυτό είναι ανάγκη να αποφασίσουμε ποιά διαχωριστικά ειδικά χαρακτηριστικά σημεία της πληροφοριακής συμπεριφοράς των χρηστών είναι απαραίτητα και ποια είναι μόνο βοηθητικά:

Βασικά ειδικά χαρακτηριστικά είναι για παράδειγμα:

1. Η θέση στην εργασία: διευθύνων, επόπτης, υπάλληλος, βοηθός, καθηγητής κ.α.
2. Κλάδος, επάγγελμα: α) επιστήμονας, τεχνικός, παιδαγωγός. β) Φυσικοί επιστήμονες, κοινωνικός κλάδος, βιομηχανία, γεωργία.
3. Ηλικία: παραγωγική ηλικία νεότητας, παραγωγική ηλικία ενηλίκων.

Πολλές φορές, ο κλάδος και η θέση εργασίας συμπίπτουν γι' αυτό πολλές ταξινομήσεις αυτών των δύο ομάδων συγχέονται.

Οι πρώτες ταξινομήσεις ήταν μονόπλευρες και μονοδιάστατες. Σήμερα χρησιμοποιούμε πολυδιάστατες ταξινομήσεις, θεωρητικές και εμπειρικές: κάθε έρευνα που εξακριβώνει τη συνομοταξία του χρήστη στο τελικό της αποτέλεσμα, θα έπρεπε να παρουσιάσει όμοια ταξινόμηση. Σ' αυτές τις πολυδιάστατες ταξινομήσεις παρουσιάζονται τα βασικά στοιχεία όπως: επάγγελμα, είδος εργασίας, οργανωτική θέση.

Στη συνέχεια απόψεις λιγότερο σημαντικές όπως είναι:

Η ηλικία

Το φύλλο

Η μόρφωση

Η κοινωνικό - οικονομική κατάσταση

Το μέγεθος επιχείρησης

Η εξέλιξη του κλάδου

Η πρακτική πείρα

Η ειδική παραγωγικότητα κ.α.

Η ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ

Αν θέλουμε να μπούμε στο βάθος του προβληματισμού της απόδοσης του πληροφοριακού συστήματος θα έπρεπε να χρησιμοποιήσουμε στη συνέχεια τ' αποτέλεσμα της θεωρίας μαζικής

εξυπηρέτησης για λόγους μαθηματικής μεθόδου των βιβλιοθηκονομικών και πληροφοριακών υπηρεσιών. Εδώ θα αναφερθούμε μόνο στις διάφορες ταυτίσεις των βιβλιοθηκονομικών και πληροφοριακών υπηρεσιών για να προβληματίσουμε τους ενδιαφερόμενους πάνω στο θέμα της μαζικής εξυπηρέτησης.

Οι πληροφοριακές υπηρεσίες έχουν διάφορα μέρη:

α) Απαίτηση (ροή)

β) Σύστημα εξασφάλισης για τις υπηρεσίες υλικών και χρόνος εργασίας.

γ) Αποτελέσματα υπηρεσιών, εκφρασμένων σε μορφές πληροφοριών διευθύνσεων των τεκμηρίων, μικροφίλμ, βιβλίων, βιβλιογραφιών κ.α.

Με τις ιδιότητες τους είναι οι πληροφοριακές υπηρεσίες όμοιες μ' αυτές των βιβλιοθηκονομικών, έχοντας και κάποιες ειδικές ποιότητες. Η ροή των απαιτήσεων στο πληροφοριακό τμήμα και τη βιβλιοθήκη έχει διαφορετική πορεία. Το τμήμα πληροφοριών είναι υποχρεωμένο να δώσει την πληροφορία σε ένα περιορισμένο θέμα χωρίς να πάρει υπόψη του αν ο καταναλωτής ξέρει ή δεν ξέρει για την ύπαρξη της πληροφορίας στη συλλογή ενώ στη βιβλιοθήκη κατά κανόνα ο αναγνώστης μόνος του θα καθορίσει τι αναζητά. Εκτός απ' αυτό ο χρόνος που απαιτείται στη πληροφοριακή μονάδα για την αρνητική απάντηση στο ερώτημα είναι ίσος με το χρόνο που απαιτείται για τη θετική απάντηση. Στη βιβλιοθήκη, ο απαιτούμενος χρόνος για την αρνητική απάντηση είναι πολλαπλά μικρότερος απ' ότι για τη θετική εξυπηρέτηση της παραγγελίας του αναγνώστη. Η βιβλιοθήκη είναι γι' αυτό το σύστημα υπηρεσιών όπου υπάρχουν απορρίψεις, αναμονή για εξυπηρέτηση. Είναι σύστημα με σύνθετη ροή απαιτήσεων, όπου η επέκταση αυτή των απαιτήσεων σε χρονικά διαστήματα δεν είναι ταυτόσημη. Οι πληροφοριακές υπηρεσίες σε σύγκριση με τις βιβλιοθηκονομικές είναι σταθερή οι απορρίψεις

απαιτήσεων με υλικό είναι αποκλεισμένες. Αυτή η ιδιότητα του πληροφοριακού συστήματος είναι σημαντική. Εάν δημιουργούνται στο πληροφοριακό τμήμα καθυστερήσεις το σύστημα των πληροφοριακών υπηρεσιών επομένως χάνει το βασικό πλεονέκτημα του: την ευληψία, την ενεργητικότητα και τη δυναμικότητά του. Οι πληροφοριακές υπηρεσίες δημιουργήθηκαν δίπλα στις βιβλιοθηκονομικές, κυρίως γιατί οι βιβλιοθηκονομικές υπηρεσίες είναι συνδεδεμένες κατά κανόνα με την αναμονή όπου προκύπτουν και οι παράγοντες χρόνος και δαπάνες.

Γι' αυτό και οι καθυστερήσεις σε τέτοια τμήματα σημαίνουν και οικονομική μη αποτελεσματικότητα. Οι οικονομική αποτελεσματικότητα του πληροφοριακού συστήματος εξαρτάται από τη σχέση του αριθμού απαιτήσεων προς το αναγκαίο χρόνο της ανεύρεσης και παράδοσης της πληροφορίας.

Στη σύγχρονη εποχή τα πληροφοριακά τεκμήρια είναι χρησιμοποιημένα μη αποτελεσματικά γιατί υπάρχουν μικρές απαιτήσεις και εκδόσεις του πληροφοριακού υλικού αρκετά ακριβές. Ένας τρόπος της αποτελεσματικότητας σ' αυτόν τον τομέα είναι να οδηγήσουμε τον χρήστη να υποχρεωθεί στην ευρεία ενημέρωση πάνω στο υλικό του συστήματος μας και έτσι να εξυψώσουμε τον βαθμό απαιτήσεων γι' αυτά.

Τέτοια υποχρεωτική πληροφόρηση στην πραγματικότητα σημαίνει την αναβάθμιση της πληροφοριακής ρύθμισης από το σύστημα «απαίτησης-απάντησης» σε σύστημα στοχευτικής, επιλεκτικής, και προγραμματισμένης διαφοροποίησης στην επέκταση πληροφοριών. Οι στοχευτικές υπηρεσίες αναβαθμίζουν τους οικονομικούς δείκτες του πληροφοριακού συστήματος και υποβαθμίζουν την ροή τυχαίων απρόβλεπτων απαιτήσεων.

Επομένως, από τις προηγούμενες αυτές σκέψεις μπορούμε να συνοψίσουμε: το πληροφοριακό σύστημα είναι ή πρέπει να είναι σύστημα εξυπηρέτησης στο οποίο η ροή απαιτήσεων έχει ή πρέπει να έχει στατική μορφή. Να μην παρουσιάζονται απώλειες, παραπομπές και καθυστερήσεις, λόγω της ομοιότητας των δυο συστημάτων εξυπηρέτησης ή βιβλιοθηκονομίες και πληρ. υπηρεσίες με τη βοήθεια της μαζικής εξυπηρέτησης.

Η μέθοδος και οι έννοιες της θεωρίας της μαζικής εξυπηρέτησης μπορεί να καθοριστεί σαν μαθηματικό εργαλείο με τη βοήθεια του οποίου μπορούμε να καθορίσουμε με ακρίβεια τους ιδεώδεις οικονομικούς δείκτες και για τη διαδικασία των πληροφοριακών τμημάτων και βιβλιοθηκών.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. VODICKNA, H.: IDENTIFICATE DOCUMENT, PRAGA, 1982, 155 pp.
2. SVARCOVA, I.: INFORACNI SYSTEMY NTEI A UZIVATEL (ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ Ο ΧΡΗΣΤΗΣ). PRAGA, 1983, 211pp.
3. KONI, M.: INFORMACNI SYSTEMY, PRAGA, 1983 , 155pp.
4. KONIGONA, M.: MOZNOSTI PONZITI KVANTITATIV NICH METOD V INFORMATIC (ΟΙ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΠΟΣΟΤΙΚΩΝ ΜΕΘΟΔΩΝ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ), PRAGA, 1986, 155pp.
5. ΔΕΣΠΟΤΗΣ, Τ.: ΛΕΞΙΚΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚ. ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ, ΑΘΗΝΑ, 1985, 422σ.
6. ΠΑΓΚΑΛΟΣ, Γ.: ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ (ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ) ΑΘΗΝΑ, ΕΛΚΕΠΑ, 1986, 247σ.
7. PECELIS, V.: ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ ΑΠΟ ΤΟ Α ΩΣ ΤΟ Ω, ΑΘΗΝΑ, GUTENBERG, 1986, 320σ.
8. GRONBERK, E.: MONROE, M.: PRINCIPLE AND TYPES OF SPEECH COMMUNICATION, LONDON, SCOTT, 1986, 446 pp.
9. LONGLEY, D., SHAIN, M.: MACMILAN DICTIONARY OF INFORMATION TECHNOLOGY, LONDON, M.P. 1984, 382 pp.
10. SIPPL, CH: MACMILLAN DICTIONARY OF DATA COMMUNICATION, LONDON, M.P. 1985, 432pp.
11. GARWEY, W.D. - NANLIN-NELSON, C.E. - TOMITA, K.: RESEARCH STUDIES IN PATTERNS OF SCIENTIFIC COMMUNICATION: I. Description of research program. Stor. Rete, 8, 1972, N. 3, pp. 111-112.
12. SHANNON, C.E.: A MATHEMATICAL THEORY OF COMMUNICATION, BELL SYSTEM TECHN. J., 27, 1948 pp. 379 - 423, 623 - 656.